

**PAŃSTWOWA WYŻSZA SZKOŁA
ZAWODOWA
W NOWYM SĄCZU**

INSTYTUT TECHNICZNY

PRACA DYPLOMOWA

**SYSTEM GENEROWANIA RAPORTÓW W PROCESIE
REKRUTACJI KANDYDATÓW NA STUDIA PROWADZONE
W PWSZ W NOWYM SĄCZU**

Autor: Paweł Mysiński

Kierunek: Informatyka

Nr albumu: 20747

Promotor: dr inż. Antoni Ligęza

NOWY SĄCZ 2016

Spis treści

1. Wprowadzenie	5
1.1. Cel i zakres pracy	5
2. Szablony raportów w systemie LaTeX	7
2.1. Idea tworzenia szablonów	7
2.2. Środowisko kompilacji raportów	7
2.3. Tworzenie szablonów raportów do systemu rekrutacji	7
2.3.1. Definiowanie zmiennych	8
2.3.2. Wstawianie wartości	8
2.3.3. Wyświetlanie listy	10
2.3.4. Grupowanie	10
2.3.5. Nadmierna liczba parametrów	12
3. Projekt programu i implementacja	13
3.1. Algorytm działania systemu raportowania	13
3.1.1. Algorytm parsowania	13
3.1.2. Selekcjonowanie danych	14
3.1.3. Struktura uzupełnianych danych	14
3.1.4. Wywołanie kompilacji szablonu	15
3.2. Wybór języka oraz środowiska programistycznego	15
3.3. Utworzenie projektu i jego struktury	16
3.4. Zarządzanie konfiguracją - klasa Config	16
3.5. Klasy typu kontener	18
3.5.1. Klasa ParsedSQLInfo	18
3.5.2. Klasa RecordSet	19
3.6. Obsługa połączenia z bazą danych - klasa DBHandle	20
3.6.1. Wykorzystanie JDBC(TM) Database Access	20
3.6.2. Implementacja klasy	20
3.7. Zarządzanie szablonami - klasa Templates	22
3.7.1. Składowe klasy	22
3.7.2. Konstruktor klasy	23
3.7.3. Metody zarządzające operacjami na plikach	24
3.7.4. Metody parsujące zawartość szablonów	25
3.7.5. Metody prostego przetwarzania danych z bazy	26
3.7.6. Metody grupujące dane z bazy	28
3.7.7. Metoda uzupełnienia szablonu o przetworzone dane	30
3.7.8. Akcesory	30
3.8. Zarządzanie kompilatorem LaTeX - klasa LatexCompiler	31
3.9. Metoda main() - klasa DBRaportLatex	32
3.10. Kompilacja programu	34
4. Uruchomienie oraz testowanie systemu	35
4.1. Wstępne ustalenia	35
4.1.1. Specyfikacja maszyny do testów	35
4.1.2. Struktura katalogowa	35

4.2.	Generowanie przykładowych danych	36
4.2.1.	Tworzenie bazy danych	36
4.2.2.	Stworzenie struktury bazy	37
4.2.3.	Generowanie testowych danych osobowych	38
4.2.4.	Generowanie kandydatów na studentów	38
4.3.	Dodanie zapytań SQL do szablonów	40
4.4.	Konfiguracja programu	43
4.5.	Przebieg testu	44
4.6.	Wyniki testu	45
4.7.	Wnioski	46
5.	Instrukcja obsługi	48
5.1.	Wymagania systemowe	48
5.2.	Przygotowanie pliku konfiguracyjnego	48
5.3.	Polecenia w szablonach	49
5.3.1.	Polecenie puste	49
5.3.2.	Grupowanie	50
5.4.	Przygotowanie prostego szablonu	50
5.5.	Uruchomienie programu	52
5.5.1.	Uruchomienie programu dla wersji embedded Firebird	52
6.	Podsumowanie	53
	Bibliografia	55
	Spis rysunków	56
	Załączniki	57
1.	Tekst pracy	57
2.	Kod programu w postaci projektu programu NetBeans	57
3.	Środowisko stworzone do testów projektu	57

1. Wprowadzenie

Listy, protokoły, decyzje oraz różnego typu dokumenty towarzyszące to nierozłączna część każdego procesu rekrutacji kandydatów na studia w uczelni wyższej. Sporządzenie wymienionych typów raportów, bez specjalizowanego oprogramowania, może prowadzić do powstania wielu problemów i związanych z nimi kosztów. Trudno oczekiwać, aby uczelnia w momencie zamawiania takiego oprogramowania była w stanie przewidzieć jakiego rodzaju i w jakiej postaci należy sporządzać analogową dokumentację procesu rekrutacyjnego. Stąd w większości uczelni, mimo obecności dedykowanego oprogramowania rekrutacyjnego, zmusza się powołane komisje rekrutacyjne do przygotowywania wielu dokumentów w sposób manualny, z wykorzystaniem podstawowego oprogramowania do składu tekstu. Takie postępowanie narażone jest na wiele pomyłek człowieka, przy ogromie zestawianych, w różnych formach, tych samych danych. Dodać jeszcze należy, że w skład komisji rekrutacyjnych, co roku wchodzi różni pracownicy dydaktyczni uczelni (tak jest m.in. w przedmiotowej PWSZ w Nowym Sączu), którzy od początku muszą zorganizować swój warsztat pracy w sposób nieefektywny, ponieważ komisje były i obecne nie wymieniają między sobą żadnych informacji naprawczych poza jedną, że praca w komisji rekrutacyjnej to prawdziwa, nieoceniona udręka.

Z rozwiązaniem przedstawionego problemu może przyjść informatyzacja tej części procesu rekrutacyjnego, która podlega corocznym zmianom. Pozwala ona w sposób niezależny od firmy dostarczającej oprogramowanie rekrutacyjne¹, przygotować w placówce uczelni zestaw szablonowych dokumentów rekrutacyjnych i połączyć je z danymi z systemu bazodanowego. W efekcie otrzymuje się wielostronicowe, uporządkowane zgodnie z przyjętą metodologią przekazywania raportów, pliki pdf, gotowe do wydruku na specjalizowanych urządzeniach drukująco-składająco-kopertujących.

1.1. Cel i zakres pracy

Celem pracy jest opracowanie informatyczne systemu, który zapewni komisjom rekrutacyjnym możliwość przygotowania drukowalnych wersji raportów rekrutacyjnych, których brak w specjalizowanym systemie uczelni.

Dodatkowy celem jest eliminacja sytuacji, która ma miejsce w przedmiotowej uczelni, że firma ignoruje zgłaszane uwagi o utrudnianiu, a nie wspomaganiu przez dostarczone oprogramowanie pracy komisji rekrutacyjnych, przez ogromny nakład dodatkowej pracy związanej z wykorzystaniem ich aplikacji do rekrutacji. Opracowany system ma pokazać², że obecna procedura jest zaprojektowana nieudolnie i wymaga całkowitej naprawy. Bo nie każda aplikacja komputerowa usprawnia pracę.

¹ Musi zostać spełniony warunek, że oprogramowanie dostarczone jest wraz z bazą danych zarządzaną przez RDBMS, który umożliwia wydobyć w sposób autoryzowany określone dane. Warunek ten spełniony jest w PWSZ w Nowym Sączu, ponieważ można wydobyć określone dane za pomocą RDBMS, którym jest Firebird.

² Opracowany system już pokazał, że całość obsługi procedur kończących rekrutację {obejmujących: (a) kontrolę zgodności danych elektronicznych i analogowych, (b) wygenerowanie i

Zakres prac obejmuje:

1. Wybór systemu do przygotowania szablonów raportów, wraz z systemem ich wizualnej prezentacji.
2. Wybór środowiska do utworzenia przenośnej wersji programu, który umożliwi wydobycie danych z baz uczeni i połączenie z szablonami w celu wygenerowania drukowanych wersji raportów w formacie pdf.
3. Utworzenie, aktualnych, szablonów dokumentów rekrutacyjnych w PWSZ w Nowym Sączu.
4. Zaimplementowanie programu oraz jego opis dokumentacyjny, umożliwiający w przyszłości wprowadzenie nowej funkcjonalności, jeżeli takie się pojawią.
5. Wygenerowanie danych testowych, symulujące rzeczywiste dane z bazy uczelnianej.
6. Przeprowadzenie testu działania systemu na wygenerowanych danych.
7. Przygotowanie dokumentacji oraz instrukcji obsługi systemu.
8. Obserwacja wykorzystania opracowanego systemu w rzeczywistym procesie rekrutacji w roku akademickim 2014, 2015, 2016 systemu w dedykowanej jednostce.

wydrukowanie wszystkich raportów, (c) kopertowanie podpisanych decyzji do wysyłki i oklejenie kopert potwierdzeniem otrzymania decyzji, (d) umieszczanie decyzji w teczkach osobowych kandydatów (f) przekazanie całości zgromadzonego akt osobowych kandydatów do sekretariatu, (g) wywieszenie list i przekazanie formy elektronicznej do publikacji, (h) przekazanie do wysyłki decyzji z (c)} na liczbę 400 kandydatów w Instytucie Technicznym zajęło 2h a w Instytucie Ekonomicznym 20h – 2 dni robocze, przy istnieniu dużej niepewności, czy się gdzieś nie doszło do pomyłki.

2. Szablony raportów w systemie LaTeX

W tym rozdziale przedstawiony zostanie proces przygotowania szablonów dokumentów potrzebnych przy rekrutacji na uczelni PWSZ Nowy Sącz. Opisane zostaną tylko problemy wynikające z tworzenia automatycznie uzupełnianych szablonów oraz rozwiązania tych problemów. Wszystkie stworzone szablony znajdują się w załączniku 3 w katalogu `template/`.

2.1. Idea tworzenia szablonów

Do wszystkich tych dokumentów potrzebny jest szablon w języku opisu strony do zautomatyzowanego składu tekstu. W pracy został wybrany program LaTeX ze względu na jego możliwości automatyzacji procesu parsowania danych i uzupełniania nimi danych miejsc w tekście.

Stworzenie szablonów polega, więc na wcześniejszym przygotowaniu plików `tex`, zawierających wcześniej strukturę danego dokumentu z "pustymi" miejscami do uzupełnienia przez program. Do uzupełnienia tych miejsc można wykorzystać funkcję LaTeX'u jaką jest tworzenie nowych poleceń z parametrami, gdzie odpowiednio parametry te będą wartościami, które zostaną wpisane w dane miejsce w danym dokumencie. Następnie wystarczy wywołać daną komendę z odpowiednimi wartościami aby otrzymać uzupełniony dokument. Dane polecenie możemy wywoływać wielokrotnie od różnych wartości tworząc w ten sposób wiele dokumentów tego samego typu o różnych zmienionych wartościach takich jak np imię i nazwisko.

Do wytworzenia wywołań tych komend posłuży oddzielny program. Poprzez dodanie zapytania SQL w odpowiedniej formule do plików `tex`. Program *DBLatexRaport* wyszuka takie zapytanie i uzupełni szablon wywołaniami poleceń z wartościami parametrów, jakimi będą wartości pola z rekordów zapytania SQL.

2.2. Środowisko kompilacji raportów

Środowisko do kompilacji dokumentów zostało specjalnie przygotowane poprzez usunięcie nadmiarowych (nieużywanych) bibliotek. Dzięki temu cały system będzie zajmował mniej pamięci na dysku twardym i będzie łatwiejsze do przenoszenia. Dodatkowo kompilatora nie trzeba instalować, dzięki czemu cały system będzie szybki w użyciu. Środowisko kompilacji wymaga systemu operacyjnego Windows. Środowisko to znajduje się w załączniku 3 wraz z programem.

2.3. Tworzenie szablonów raportów do systemu rekrutacji

W rekrutacji kandydatów na studia wykorzystuje się dokumenty, które należało dokładnie odwzorować w nowym systemie. Są to następujące dokumenty:

1. protokół przekazania
2. listy potwierdzenia podjęcia studiów
3. listy rankingowe
4. listy przyjętych
5. listy nieprzyjętych
6. decyzja o przyjęciu danego kandydata
7. decyzja o nieprzyjęciu danego kandydata
8. potwierdzenia odbioru decyzji przez kandydata
9. listy wynikowe

Przy tworzeniu szablonów wystąpiły problemy, które należało rozwiązać. W dużej mierze problemy te powtarzają się, opisane więc zostały tylko rozwiązania tych problemów a nie każdy szablon raportu. W poniższych podsekcjach znajdują się przedstawione problemy oraz ich rozwiązania. W celu dokładnego sprawdzenia wykonania danego szablonu, wszystkie powyższe szablony zostały dołączone w załączniku 3 do wglądu.

2.3.1. Definiowanie zmiennych

Pewne dynamicznie pobrane z bazy danych informacje powtarzają się w szablonach w wielu miejscach, zaistniała więc potrzeba zapisania tych informacji jednorazowo do zmiennych, które można wywołać w każdym miejscu w dokumencie.

Do uzyskania takiego efektu wykorzystana została poniższa procedura:

```
\long\def\parametrRekrutacyjny#1#2{\expandafter\def\csname#1\endcsname{#2}}
```

Każde wywołanie polecenia `parametrRekrutacyjny` utworzy zmienną, której nazwą będzie parametr pierwszy, natomiast wartością zwracaną drugi.

Po wywołaniu przykładowych danych pokazanych poniżej:

```
\parametrRekrutacyjny{dataWydaniaDecyzji}{2015-03-06}
\parametrRekrutacyjny{miejsceWydaniaDecyzji}{Nowy Sącz}
\parametrRekrutacyjny{przewodniczacyIKR}{dr inż. Tomasz Kadziołka}
```

będzie można pobrać te zmienne za pomocą wywołania komendy o nazwie 1 parametru. Wywołanie więc `\dataWydaniaDecyzji` zwróci wartość w danym miejscu 2015-03-06.

2.3.2. Wstawianie wartości

Zapewnienie wygodnego użytkownika szablonu wymaga wcześniejszej deklaracji zmiennych zaraz po deklaracji komendy. Wszystkie parametry przekazane przy wywołaniu polecenia, przekazywane są pod postacią `#numer`, więc aby zapewnić przejrzystość i proste wykorzystanie tych parametrów, można zdefiniować z nich zmienne wewnątrz tej komendy i odwoływać się do nich poprzez nazwy, a nie cyfry:

```
\providecommand{\decyzjaSingle}{}\renewcommand{\decyzjaSingle}[9]{
\providecommand{\liczbaPunktow}{}\renewcommand{\liczbaPunktow}{#1}
\providecommand{\decyzjaNumer}{}\renewcommand{\decyzjaNumer}{#2}
\providecommand{\nazwiskoImie}{}\renewcommand{\nazwiskoImie}{#3}
\providecommand{\adresI}{}\renewcommand{\adresI}{#4}
\providecommand{\adresII}{}\renewcommand{\adresII}{#5}
\providecommand{\nrTeczkiKodKierunku}{}\renewcommand{\nrTeczkiKodKierunku}{#6}
\providecommand{\czyPrzyjety}{}\renewcommand{\czyPrzyjety}{#7}
\providecommand{\dataPrzyjeciaPodania}{}\renewcommand{\dataPrzyjeciaPodania}{#8}
\providecommand{\MenKobieta}{}\renewcommand{\MenKobieta}{#9}
\def\panpani#1#2{\if\MenKobieta M#1\else #2\fi}
```


Pani

Ablewicz Monika
gen.Stefana Grota-Roweckiego 8
Nowy Sącz 33-300
39 INF-n 1

DECYZJA NR IT.412-328/2015

Na podstawie art. 169 ust. 10 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.)^[1] i Uchwały Nr 9/2014 Senatu Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Nowym Sączu z dnia 16 maja 2014 r., z późn. zm.^[2], w sprawie ustalenia warunków i trybu rekrutacji oraz zakresu egzaminu wstępnego na studia pierwszego i drugiego stopnia w roku akademickim 2015/2016 oraz art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeksu postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r. poz. 267, z późn. zm.)^[3]

Instytutowa Komisja Rekrutacyjna, w składzie: Przewodniczący mgr inż. Sławomir Jurkowski
Członkowie dr inż. Tomasz Kądziołka,
dr inż. Antoni Ligeza

postanawia

nie przyjąć Panią na studia: pierwszego stopnia
kierunek studiów: Informatyka
forma studiów: niestacjonarne
rok studiów: PIERWSZY
rok akademicki: 2015/2016

w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Nowym Sączu.

W związku z powyższym może Pani podjąć studia na innym kierunku w Instytucie Technicznym, na którym limit wolnych miejsc nie został wyczerpany. W przypadku braku takiej decyzji przysługuje zwrot opłaty rekrutacyjnej.

UZASADNIENIE

Przepis § 2 ust. 6 Uchwały [2] stanowi, że wybrany kierunek zostanie uruchomiony przy minimalnej liczbie 30 osób.

W przeprowadzonej rekrutacji na rok akademicki 2015/2016 na wybrany kierunek zgłosiło się mniej kandydatów niż limit 30-stu, ustalony uchwałą Senatu. Kierunek nie może więc być uruchomiony.

POUCZENIE

Zgodnie z treścią art. 169 ust. 12 ustawy [1], od niniejszej decyzji służy odwołanie do Uczelnianej Komisji Rekrutacyjnej. Odwołanie składa się w terminie czternastu dni od dnia doręczenia decyzji. Podstawą odwołania może być jedynie wskazanie naruszenie warunków i trybu rekrutacji na studia, określonych w [2]. Odwołanie należy kierować na adres: Uczelniana Komisja Rekrutacyjna, ul. Stanisława Staszica 1, 33-300 Nowy Sącz.

PRZEWODNICZĄCY

INSTYTUTOWEJ KOMISJI REKRUTACYJNEJ

Rysunek 2.1. Przykład rozwiązania wstawiania wartości w szablonie

Przykładowy kawałek kodu źródłowego szablonu w którym wykorzystane zostały zmienne przekazane przez parametry komendy:

```
...
\begin{picture}(190,70)
\put(0,72){\instytutStamp}
\put(120,28){\parbox[t]{9cm}{\textbf{\panpani{Pan}{Pani}}\hspace{0.2cm}\nazwiskoImie
\\adresI\\adresII\\[.2cm]{\footnotesize \nrTeczkiKodKierunku}}}
%\put(-10,0){\line(1,0){5}}\put(195,0){\line(1,0){5}}
\end{picture}
}
...
```

Dla każdego wywołania komendy o nazwie `decyzjaSingle` od podanych parametrów, wyświetlona zostanie cała zawartość tego polecenia oraz podanych wartości w ustalonych miejscach. Dla poniższych wygenerowanych losowo danych, wynik kompilacji pokazany został na rysunku 2.1. Pełny kod szablonu znajduje się w załączniku 3 w pliku `template/decycja.tex`.

```
\decyzja{38}{328/2015}{Ablewicz Monika}{gen.Stefana Grota-Roweckiego 8}
{Nowy Sącz 33-300}{39 INF-n 1}{2}{14.08.2015}{K}
```

2.3.3. Wyświetlanie listy

Problem występujący w protokole przekazania oraz we wszystkich listach. Dla przykładu potrzeba wyświetlić poniższą listę w tabeli, gdzie wartości pochodzą z bazy danych:

```
Lp. Tok studiów Liczba kopert
1 Informatyka - niestacjonarne STUDIA pierwszego stopnia 1455
2 Informatyka - stacjonarne STUDIA pierwszego stopnia 729
3 Mechatronika - niestacjonarne STUDIA pierwszego stopnia 1447
...
```

Stworzenie tabeli wymaga dodatkowo stworzenia nagłówka tabeli i zakończenia tabeli. Cała zawartość listy, czyli wywołania komend od parametrów zawierających rekordy z bazy danych, powinna znaleźć się pomiędzy nagłówkiem a zakończeniem. W tym celu program *DBLatexRaport* został rozwinięty o dodatkową funkcjonalność, która pozwala na dodawanie selekcji danych wewnątrz szablonu, co ułatwia stworzenie listy.

Do wyświetlenia jednego wiersza posłuży komenda `protokolprzekazania`:

```
\newcommand{\protokolprzekazania}[2]{\stepcounter{lp}\thelp&{\tiny #1}&#2\\}
```

Następnie wywoływanie tego polecenia od podanych parametrów pomiędzy rozpoczęciem i zakończeniem tabeli spowoduje, że utworzona zostanie tabela zawierająca wszystkie rekordy pobrane z bazy. Wynik kodu można zobaczyć na rysunku 2.2.

```
\begin{center}
\begin{tabular}{c}
\hline
Lp.&\multicolumn{1}{c}{Tok studiów}&Liczba kopert\\
\hline

\protokolprzekazania{Informatyka --- niestacjonarne STUDIA pierwszego stopnia}{1455}
\protokolprzekazania{Informatyka --- stacjonarne STUDIA pierwszego stopnia}{729}
\protokolprzekazania{Mechatronika --- niestacjonarne STUDIA pierwszego stopnia}{1447}
...

\hline\end{tabular}\end{center}
```

Lp.	Tok studiów	Liczba kopert
1	Informatyka — niestacjonarne STUDIA pierwszego stopnia	1455
2	Informatyka — stacjonarne STUDIA pierwszego stopnia	729
3	Mechatronika — niestacjonarne STUDIA pierwszego stopnia	1447
4	Mechatronika — stacjonarne STUDIA pierwszego stopnia	1432
5	Zarządzanie i Inżynieria Produkcji — niestacjonarne STUDIA drugiego stopnia	1370
6	Zarządzanie i Inżynieria Produkcji — niestacjonarne STUDIA pierwszego stopnia	706
7	Zarządzanie i Inżynieria Produkcji — stacjonarne STUDIA drugiego stopnia	1387
8	Zarządzanie i Inżynieria Produkcji — stacjonarne STUDIA pierwszego stopnia	1475

Rysunek 2.2. Przykład rozwiązania problemu wyświetlania listy

2.3.4. Grupowanie

Problem grupowania występował przy tworzeniu list kandydatów dla różnych toków nauki. Dla każdego toku automatycznie musiała powstać oddzielna lista. Dla każdej listy także nagłówki posiadały różne wartości.

Rozwiązaniem tego problemu okazało się wykorzystanie przygotowanej na początku komendy `provideenvironment` tworzącej środowisko, dzięki któremu można utworzyć rozpoczęcie i zakończenie danej grupy.

```
\makeatletter
\def\provideenvironment{\@star@or@long\provide@environment}
\def\provide@environment#1{%
  \@ifundefined{#1}%
    {\def\reserved@a{\newenvironment{#1}}}%
    {\def\reserved@a{\renewenvironment{dummy@environ}}}%
  \reserved@a
}
\def\dummy@environ{}
\makeatother
```

Daje to możliwość tworzenia nagłówków oraz zakończeń dla każdej listy poprzez wywołanie środowisk od odpowiednich parametrów. Każde środowisko należy zakończyć poprzez wywołanie komendy o nazwie środowiska z prefiksem `end`.

Poniżej przedstawiony został przykład wykorzystania pojedynczego grupowania po trzech polach, która została wykorzystana w szablonach przy rekrutacji:

```
\providecommand{\listaprzyjetych}{\renewcommand{\listaprzyjetych}[1]{\stepcounter{lp}\thelp&#1\}}

\provideenvironment{listaprzyjetychA}{}{}
\renewenvironment{listaprzyjetychA}[3]{
  \setcounter{lp}{0}
  {\small \begin{tabular}[t]{ll}
    Studia:&#1\\
    Kierunek studiów:&#2\\
    Forma studiów:&#3\\
    Rok studiów:&PIERWSZY\\
    Rok akademicki:&\rokAkademicki
  \end{tabular}}
  \begin{center}
    \begin{longtable}[|c|l|]
      %\hline
      %\textbf{Lp.}&\multicolumn{1}{c|}{\textbf{Nazwisko i imiona}}\\
      %\hline
    \end{longtable}
  \end{center}
}

{
  \hline\end{longtable}\end{center}
}
```

Dzięki takiej konstrukcji możliwe będzie automatyczne tworzenie różnych list z dynamicznym nagłówkiem, który przyjmuje wartości w zależności od wywołanych parametrów. Przykład wykorzystania powyższego zapisu znajduje się poniżej (Dane są losowo wygenerowane):

```
\listaprzyjetychA{pierwszego stopnia}{Informatyka}{niestacjonarne}
\listaprzyjetych{ Ablewicz Monika}
\listaprzyjetych{ Abram Halina}
\listaprzyjetych{ Adamczyk Józef}
\endlistaprzyjetychA
\listaprzyjetychA{pierwszego stopnia}{Informatyka}{stacjonarne}
\listaprzyjetych{ Adamczyk Katarzyna}
\listaprzyjetych{ Adamczyk Mieczysław}
\listaprzyjetych{ Adamczyk Stanisław}
\endlistaprzyjetychA
```

Tak przygotowane dane powinny utworzyć dokładnie taką ilość list, ile jest wywołań grup. Każda lista powinna posiadać nagłówki z wartościami przekazanymi w parametrach grupy. W tym przypadku będą to dwie listy dla studiów stacjonarnych oraz niestacjonarnych. Zobaczyć to można na rysunku 2.3.

Studia: pierwszego stopnia
 Kierunek studiów: Informatyka
 Forma studiów: niestacjonarne
 Rok studiów: PIERWSZY
 Rok akademicki: 2015/2016

Lp.	Nazwisko i imiona
1	Ablewicz Monika
2	Abram Halina
3	Adamczyk Józef

Studia: pierwszego stopnia
 Kierunek studiów: Informatyka
 Forma studiów: stacjonarne
 Rok studiów: PIERWSZY
 Rok akademicki: 2015/2016

Lp.	Nazwisko i imiona
1	Adamczyk Katarzyna
2	Adamczyk Mieczysław
3	Adamczyk Stanisław

Rysunek 2.3. Przykład rozwiązania problemu grupowania

2.3.5. Nadmierna liczba parametrów

Środowisko LaTeX posiada ograniczenie, którym jest liczba parametrów komendy, wynosząca dziewięć. Istnienie tego ograniczenia powoduje, iż stworzenie komendy przyjmującej więcej niż 9 wartości staje się problemem. Nietypowym rozwiązaniem tego problemu może być użycie grupowania, które przejmie nadmiar parametrów do wywołań grup w których znajdują się już wywołania komend zawierających nie przepełnioną ilość parametrów.

Problem ten wystąpił w szablonie dla decyzji przyjęcia kandydata. Ilość pojedynczych informacji o kandydacie wynosi 12, które należy wstawić w różne miejsca. Liczba ta przekracza limit parametrów komendy w LaTeX'ie. Do rozwiązania problemu wykorzystana została grupa pomocnicza przejmująca 3 pierwsze parametry jakimi są wartości: studia, kierunek oraz forma studiów. Stworzona grupa pomocnicza przy każdym jej wywołaniu ustawiała te wartości pod zmienne, które były identyczne dla wszystkich kandydatów w grupie i następnie zmienne te zostały już użyte w celu wstawiania wartości dla każdego kandydata zawartego w tej grupie. Poniżej znajduje się zapis tworzenia pomocniczej grupy.

```

\provideenvironment{decyzjaA}{}{}
\renewenvironment{decyzjaA}[3]
{
\providecommand{\studia}{}\renewcommand{\studia}{\#1}
\providecommand{\kierunekStudiow}{}\renewcommand{\kierunekStudiow}{\#2}
\providecommand{\formaStudiow}{}\renewcommand{\formaStudiow}{\#3}
}
{}

```

Przykład wykorzystania powyższego zapisu znajduje się poniżej (Dane są losowo wygenerowane) :

```

\decyzjaA{pierwszego stopnia}{Informatyka}{niestacjonarne}
\decyzja{38}{328/2015}{Ablewicz Monika}{gen.Stefana Grota-Roweckiego 8}
{Nowy Sacz 33-300}{39 INF-n 1}{2}{14.08.2015}{K}
...
\enddecyzjaA

```

3. Projekt programu i implementacja

Ten rozdział przedstawia dokładny proces implementacji programu *DBLatexRaport*, który ma na celu spełnienia wymagań oraz celów zawartych we wstępie. Osoba po przeanalizowaniu poniższego materiału, będzie w stanie w przyszłości ulepszyć o nowe funkcję istniejący już program lub stworzyć nowy, podobny program w innym języku programowania, który będzie w stanie obsłużyć istniejące już szablony.

Wyjaśnione zostaną podjęte decyzje oraz postępowania przy pisaniu danego kodu, aby w pełni oddać idee tworzenia tego programu. Sekcję tę, można więc potraktować jako pewien samouczek, który jednak wymaga minimalnej znajomości języka programowania *JAVA*. Pominięte też zostaną kwestie związane z importem podstawowych bibliotek, czy też wszelkie obsługi wyjątków, które mogą zaistnieć przy złej obsłudze programu. Cała uwaga zostanie skupiona tylko i wyłącznie na kodzie, przy poprawnym wykonaniu. W razie potrzeby dokładnej analizy cały kod programu znajduje się w załączniku 2.

Wszelki kod przedstawiony w tym rozdziale zawierający z lewej strony numery linii, znajduje się w programie. Numery te odzwierciedlają dokładne położenie danej linii kodu w programie. Dodatkowo pełna dokumentacja kodu w języku angielskim znajduje się w załączniku 2.

3.1. Algorytm działania systemu raportowania

W poprzednim rozdziale przedstawiony został proces tworzenia samych szablonów. W tej sekcji natomiast skupiona zostanie uwaga na tym jak zaprojektować system uzupełniania tych szablonów. Między innymi właśnie o tym jak umieszczać informacje w szablonie na temat selekcjonowania danych czy też jak wygenerować odpowiednią strukturę danych.

3.1.1. Algorytm parsowania

Aby szablon raportu został uzupełniony o potrzebne dane, musi on posiadać pewną informację o tym, co i w jakiej formie należy w nim zapisać. Program musi przeszukać szablon w celu znalezienia tej informacji i przeanalizowanie jej, aby wywołać odpowiednie procedury na rzecz danego szablonu. Jako, że informacja ta przeznaczona jest tylko dla programu przeszukującego, zapis tej informacji powinien być ignorowany przez środowisko kompilacji raportów. W wybranym wcześniej środowisku LaTeX znajduje się komenda `iffalse` oraz jej zamknięcie `fi` dzięki której wszystko pomiędzy zostanie zignorowane w czasie kompilacji dokumentów. Zapis ten dodatkowo może zajmować wiele linii:

```
\iffalse
...
...
\fi
```

Jeśli polecenie jest w stanie zmieścić się w jednej linii, można użyć % aby za komentować tę linię, co przyniesie dokładnie taki sam efekt.

Kolejnym krokiem jest ustalenie struktury informacji, która powinna zawierać instrukcje do stworzenia wywołań środowisk z danymi przesłanymi jako parametry. Instrukcjami tymi są po kolei: nazwa środowiska, grupowanie pól oraz selekcja danych. Utworzony został na potrzeby tego programu standardowy zapis w różnych wariantach z wykorzystaniem znaków @ jako separatorów oraz informacji o zakończeniu instrukcji @END@:

1. Pusty - Polecenie do bazy danych, które nie zwraca żadnych danych.

```
\iffalse
@@@Polecenie do bazy danych@END@
\fi
```

2. Prosty - Polecenie do bazy danych, zwracające wyselekcjonowane dane pod daną nazwą środowiska

```
\iffalse
@@Nazwa środowiska@@Selekcja danych@END@
\fi
```

3. Z grupowaniem - Polecenie do bazy danych, zwracające wyselekcjonowane dane pod daną nazwą środowiska dodatkowo z informacją o grupowaniu, która składa się z cyfr oraz przecinków.

```
\iffalse
@@Nazwa środowiska@Grupowanie@@Selekcja danych@END@
\fi
```

3.1.2. Selekcjonowanie danych

Wybieranie danych z bazy odbywać się będzie na poziomie połączenia z wybranym silnikiem bazodanowym. Oznacza to, że zapytania o dane muszą zostać napisane tak, by interpreter poleceń SQL danego silnika był w stanie je przetworzyć i wykonać tak by uzyskać potrzebne dane. Oznacza to, że zapytanie zapisane w danej instrukcji wywoływane jest bez żadnych zmian na bazie danych z którą połączona jest aplikacja.

3.1.3. Struktura uzupełnianych danych

Środowiska utworzone w szablonach są w stanie same, za pomocą argumentów, uzupełnić dane miejsca, o daną wartość. Zadaniem programu jest utworzyć z wyselekcjonowanych danych, wywołanie tego środowiska dla każdego rekordu pobranego z bazy danych. Wywołanie środowiska odbywa się poprzez polecenie:

```
\nazwasrodowiska{parametr1}{parametr2}{parametr3} ...
```

Taka struktura może być wynikiem prostego wariantu polecenia:

```
\iffalse@@parametrRekrutacyjny@@
SELECT klucz,wartosc FROM setup_aligeza
@END@\fi
```

Gdzie wynikiem takiego polecenia będzie:

```
\parametrRekrutacyjny{rokAkademicki}{2014/2015}
\parametrRekrutacyjny{czyUwzględnicDateWydaniaDecyzji}{N}
\parametrRekrutacyjny{instytutNazwa}{Instytut Techniczny}
```

Na potrzeby systemu rekrutacji, musiała zostać stworzona dodatkowa struktura, pełniąca funkcję grupowania. Wykorzystana może być także w przypadku gdy rekordy zwrócone z bazy danych zawierają więcej niż 9 pól, ze względu na to, że środowiska mogą być wywoływane maksymalnie od 9 argumentów. Poniżej przedstawiona zostanie tylko struktura z krótkim wprowadzeniem. Dokładny opis jej tworzenia znajduje się w implementacji.

Strukturę grupowania odzwierciedla struktura drzewa. Wywołanie środowiska z dodaną dużą literą alfabetu łacińskiego na końcu nazwy rozpoczyna grupę, natomiast wywołanie środowiska z dodaną frazą `end` na początku nazwy, kończy daną grupę. Uwagę należy zwrócić na fakt, iż w alfabecie łacińskim jest 26 znaków, co ogranicza ilość grup do 26. Na przykładzie drzewa może wyglądać to następująco:

Każde grupujące środowisko wymaga co najmniej 1 parametru, który zabierany jest z pól rekordów pobranych z bazy danych. Pole dla wszystkich rekordów w danej grupie jest takie samo dlatego jest ono właśnie prz rzucane do wywołania środowiska grupy. Poniżej prosty przykład ukazujący dane zachowanie:

```
\nazwasrodowiskaA{pole1}
\nazwasrodowiska{pole2}{pole3}{pole4}...
\nazwasrodowiska{pole2}{pole3}{pole4}...
...
\endnazwasrodowiskaA
```

3.1.4. Wywołanie kompilacji szablonu

Ostatecznie aby wytworzyć dokument w *PDF* należy go skompilować wybranym kompilatorem. Do tego posłuży polecenie powłoki systemu Windows. Poniżej przykładowe wywołanie kompilatora LaTeX:

```
cmd /c start texlive\2010min\bin\win32\pdflatex.exe
--output-directory=output/ output/main.tex
```

3.2. Wybór języka oraz środowiska programistycznego

Pierwszym podstawowym kryterium wyboru języka programowania, w tym projekcie, jest fakt posiadania przez język gotowych bibliotek obsługujących połączenie z serwerem bazodanowym. Cała reszta wymagań takich jak obsługa operacji na plikach, operacje na łańcuchach tekstu, obiektowość języka czy też multiplatformowość schodzą na drugi plan, ze względu na to, że każdy współczesny język posiada większość podstawowych funkcjonalności.

Na uczelni wykorzystywany jest serwer bazodanowy o silniku *Firebird 2.5*. Najpopularniejsze języki programowania, które obsługują połączenie z tym serwerem to [7]:

- JAVA
- C++
- C#
- Delphi
- Perl
- Python
- wszystkie języki obsługujące połączenie z *ODBC* (*Open DataBase Connectivity*)

We wszystkich powyższych językach jest wstanie powstać potrzebny program, jednak najlepszym wyborem okazał się język **JAVA** [1], ze względu na wiele zalet:

- prostota importu bibliotek połączenia z serwerem bazodanowym. Dodatkowo na jednym interfejsie można obsłużyć połączenia z innymi silnikami bazodanowymi.
- multiplatformowość
- obiektowość
- wiele zaimplementowanych już funkcji, które zostaną wykorzystane w programie.
- łatwość pisania kodu
- wystarczająca wydajność na potrzeby projektu

Natomiast na środowisko w jakim powstanie projekt wybrany został program **NetBeans 8.0.2** ze względu na wiele przydanych funkcjonalności oraz prostotę obsługi. Dodatkowo posiada on pełną dokumentację jak i wiele samouczków w Internecie [4].

3.3. Utworzenie projektu i jego struktury

Środowisko *NetBeans 8.0.2* posiada funkcję utworzenia projektu typu *JAVA Application*. Automatycznie stworzony zostanie package o nazwie projektu *DBLatexReport* oraz klasa, o tej samej nazwie, zawierająca metodę `main(String[] args)`. Od tej metody program zacznie swoje wykonanie. Tak więc, w metodzie tej, także będą umieszczane deklaracje wszystkich obiektów klas głównych oraz ich inicjalizacja.

Aplikacja, oprócz swojej głównej klasy zawierającej metodę `main()`, będzie wymagała podziału na moduły, które będą odzwierciedlane poprzez odpowiednie klasy. Wymagane do działania będą:

- klasa `Config` - moduł obsługi pliku konfiguracyjnego
- klasa `DBHandle` - moduł obsługi połączenia z bazą danych.
- klasa `Templates` - moduł obsługi szablonów.
- klasa `LatexCompiler` - moduł obsługi wywoływania kompilatora szablonów.

Podczas tworzenia programu może okazać się, że przydadzą się jeszcze dodatkowe klasy pomocnicze, przechowujące pewne dane w spójnej strukturze. Zastosowanie takich klas, znacznie ułatwi i przyspieszy pracę z danymi. Klasy te dokładnie opisane zostaną w jednej z następnych podsekcji:

- klasa `ParsedSQLInfo` - do przechowywania informacji o selekcji danych
- klasa `RecordSet` - do przechowywania pobranych danych z bazy.

3.4. Zarządzanie konfiguracją - klasa `Config`

Większość programów przed uruchomieniem wymaga konfiguracji. Konfigurację można przeprowadzić na wiele sposobów jednak najodpowiedniejszym sposobem do tej aplikacji będzie plik konfiguracyjny, wczytywany przed uruchomieniem programu. Taki plik powinien posiadać informacje przypisane do zmiennych o stałych nazwach. Dobrym zwyczajem jest, aby plik konfiguracyjny posiadał też możliwość pisania komentarzy. Dzięki komentarzom, łatwiej jest skonfigurować dany program.

Autorskim pomysłem jest dodatkowa funkcja pliku konfiguracyjnego, jaką jest aby plik ten był jednocześnie plikiem wsadowym. Polecenia powłoki systemu rozpoczynają

plik, i kończą się na poleceniu `EXIT`. Następnie od linii `#dbLatexRaportConfig` rozpoczyna się zapis zmiennych konfiguracyjnych.

Klasa ta została tak zaprojektowana by mogła przyjąć wszelkie nazwy zmiennych oraz ich wartości w postaci łańcuchów znakowych, a następnie za pomocą odpowiedniej metody można było w środku programu odwołać się do wartości danej zmiennej po jej nazwie. Dla przykładu zadeklarowanie zmiennej za pomocą jej nazwy oraz zaraz po znaku `"=`" jej wartości:

```
user=SYSDBA
```

Następnie po utworzeniu się obiektu klasy `Config` i załadowaniu poprawnie pliku konfiguracyjnego powinniśmy móc pobrać wartość zmiennej `user` poprzez wywołanie odpowiedniej metody. Oczywiście dla braku zmiennej, powinna zwracać pustą wartość i informować o tym użytkownika.

```
Config cfg = new Config("dblatexraportconfig.bat");
System.out.println(cfg.getString("user"));
```

Podjęciem do zaprojektowania tej klasy można uznać za metodę od ogółu do szczegółu. Na początek potrzeba zaimportować odpowiednie pakiety do obsługi plików, a następnie pozostaje już tylko ustalić składowe, zaimplementować sparametryzowany konstruktor klasy oraz metodę zwracającą daną zmienną. Składowe klasy muszą przede wszystkim przechowywać załadowane zmienne z pliku w pamięci. Łatwym sposobem realizacji tego jest użycie zmiennych tablicowych o typie *String* czyli łańcuchów znaków. Dla każdego indeksu przechowywana będzie informacja o nazwie oraz wartości zmiennej.

```
23 public class Config {
24
25     String[] strindex;
26     String[] value;
```

Następnie konstruktor klasy z jednym parametrem posłuży jako metoda otwarcia pliku i załadowania wszystkich zmiennych. Parametrem będzie nazwa pliku konfiguracyjnego. Konstruktor klasy w *JAVA*'e musi nazywać się tak jak klasa. Po uruchomieniu konstruktora otwieramy plik wykorzystując dostępne klasy obsługi plików.

```
39 public Config(String path){
40     File cfg = new File(path);
41     BufferedReader in = new BufferedReader(
42         new InputStreamReader(
43             new FileInputStream(cfg), "UTF-8"));
```

Do odczytu przygotować należy pewien bufor oraz zmienne pomocnicze:

```
55 String tmp;
56 String[] strindextmp = new String[50];
57 String[] valuetmp = new String[50];
58 int count=0;
59 int flag = 0;
```

Następnie potrzebna jest pętla odczytująca plik linia po linii. Pętla zakończy się po odczytaniu całego pliku, przekazując odczytaną linię do jednej iteracji w pętli. Wewnątrz pętli pierwszym krokiem jest sprawdzenie czy linia zawiera flagę `#dbLatexRaportConfig` by móc zacząć odczytywać zmienne poprzez ustawienie zmiennej `flag` na wartość 1. Pozostaje już tylko sprawdzić czy linia nie jest pusta oraz czy nie jest komentarzem, aby móc zapisać zmienne poprzez wyłączenie z linii nazwy (cała linia do znaku `"=`") oraz wartości zmiennej (cała linia od znaku `"=`") do aktualnego indeksu bufora. Ostatecznie potrzeba zwiększyć indeks bufora o 1 i zakończyć iterację.

```

60 while ((tmp = in.readLine()) != null) {
61     if(flag == 0 && tmp.equals("#dbLatexRaportConfig"))
62         flag = 1;
63     if(flag == 1 && tmp.indexOf('#') != 0
64        && tmp.length() != 0 && tmp.indexOf('=') != -1){
65         strindextmp[count] = tmp.substring(0,tmp.indexOf('='));
66         valuetmp[count] = tmp.substring(tmp.indexOf('=')+ 1,tmp.length());
67         count++;
68     }
69 }

```

Na koniec zamykany jest plik i alokowana jest pamięć o dokładnie *count* elementów dla składowych klasy. Ostatecznie przepisujemy jest cały bufor do tych składowych.

```

70 in.close();
71
72 strindex = new String[count];
73 value = new String[count];
74
75 for(int i=0;i < count; i++){
76     strindex[i] = strindextmp[i];
77     value[i] = valuetmp[i];
78 }

```

Pozostaje zaimplementowanie metody zwracającej wartość zapamiętanej zmiennej. Do tego posłuży metoda o nazwie `getString` i parametrze `String name`. Parametr jest kluczem do wartości zmiennej, która zostanie zwrócona. Aby znaleźć tą wartość należy przejrzeć tablicę nazw zmiennych i porównać każdą wartość z nazwą szukanej zmiennej. Jeśli znaleziony zostanie odpowiednik klucza, oznaczać to będzie, że pod tym samym indeksem w tablicy wartości znajduje się szukana zmienna, którą zwróci metoda. W przypadku braku zmiennej metoda zwróci pustą wartość i wyświetli informacje o jej braku.

```

169 public String getString(String name){
170     for(int i=0;i < value.length; i++){
171         if(strindex[i].indexOf(name) == 0)
172             return(value[i]);
173     }
174     System.out.print("CONFIG VARIABLE ERROR: " + name + "\n");
175     return("");
176 }

```

3.5. Klasy typu kontener

Przed przystąpieniem do tworzenia reszty głównych klas programu, potrzebne będzie stworzenie dwóch klas pomocniczych zawierających pewną strukturę danych oraz interfejs. Posłużą one do zapewnienia łatwej wymiany danych pomiędzy modułami.

3.5.1. Klasa `ParsedSQLInfo`

Pierwszą taką klasą będzie struktura reprezentująca informację o selekcji danych, wczytaną z szablonu. Klasa zostanie nazwana `ParsedSQLInfo` i zawierać będzie następujące składowe wyczerpujące wszelkie informacje na temat selekcji:

```

11 public class ParsedSQLInfo {
12     String query;
13     String name;
14     String group;
15     int index;
16     String data;

```

Odpowiednio:

- **query** - polecenie SQL
- **name** - nazwa środowiska.
- **group** - grupowanie
- **index** - miejsce zapisu do pliku
- **data** - wygenerowane dane dla tego zapytania.

Do klasy został stworzony konstruktor sparametryzowany, który okaże się przydatny przy tworzeniu obiektu:

```

21 public ParsedSQLInfo(String query, String name,String group, int index) {
22     this.query = query;
23     this.name = name;
24     this.group = group;
25     this.index = index;
26     this.data = "";
27 }

```

Oraz podstawowy interfejs do pobrania lub zmiany danych:

```

30 public int getIndex() {return index;}
31 public String getQuery() {return query;}
32 public String getName() {return name;}
33 public String getGroup() {return group;}
34 public String getData() {return data;}
35 public void setIndex(int index) {this.index = index;}
36 public void setQuery(String query) {this.query = query;}
37 public void setName(String name) {this.name = name;}
38 public void setGroup(String group) {this.group = group;}
39 public void setData(String data) {this.data = data;}

```

3.5.2. Klasa RecordSet

Druga klasa typu kontener przechowywać będzie wyniki zapytań SQL w postaci listy rekordów. Każdy rekord natomiast będzie reprezentowany jako tablica zmiennych typu **String** o danej długości. Składowe wyczerpujące wszelkie informacje wyglądać będą następująco:

```

13 public class RecordSet {
14
15     ArrayList<String[]> val;
16     int m;

```

Jak w poprzedniej klasie, zaimplementowany został interfejs oraz konstruktor służący do zainicjowania obiektu ilością kolumn w rekordach:

```

18 RecordSet(int columncount){
19     val = new ArrayList<String[]>();
20     m = columncount;
21 }

```

Interfejs wymagał by łatwo można było nadpisać daną wartość oraz pobrać w zależności od numeru rekordu oraz numeru pola. Zwrócić uwagę należy na to, iż przy zapisie nowych rekordów, lista automatycznie się poszerzy. Dodatkowo dodana jest możliwość pobrania ilości rekordów czy też pól w jednym rekordzie.

```

23 void setVal(String str,int i, int j){
24     while(val.size() <= i)
25         val.add(new String[m]);
26     val.get(i)[j]=str;
27 }
28 String getVal(int i, int j){return(val.get(i)[j]);}
29
30 int get_rows(){return(val.size());}
31 int get_cols(){return(m);}

```

3.6. Obsługa połączenia z bazą danych - klasa DBHandle

Stworzenie klasy obsługującej połączenie z bazą danych oraz wywołania poleceń na tej bazie, wymagało będzie zaimportowania dodatkowych bibliotek. W języku *Java* znajduje się moduł *JDBC(TM) Database Access*, który zostanie wykorzystany w implementacji tej klasy. Dokładna dokumentacja tego modułu znajduje się na stronie <http://www.cs.mun.ca/~michael/java/jdk1.1.5-docs/guide/jdbc/index.html>. Poniżej przedstawiona zostanie jedynie idea zastosowanie tego rozwiązania oraz implementacja wykorzystująca ten moduł.

3.6.1. Wykorzystanie JDBC(TM) Database Access

Dzięki wykorzystaniu *JDBC(TM) Database Access* [5] obsługa połączeń z wieloma rodzajami baz danych staje się prosta. Idea tego rozwiązania jest taka aby dla każdego rodzaju bazy danych interfejs połączenia był dokładnie taki sam. Interfejs ten dostępny jest przez klasę `java.sql.DriverManager`, pozwalającą załadować odpowiednią bibliotekę dla wybranego silnika bazodanowego, zwracając obiekt z takim samym interfejsem dla każdej możliwej bazy danych.

W przypadku pracy z serwerem *Firebird 2.5* potrzebne będzie jeszcze zaimportowanie do projektu odpowiedniego pliku *jaybird-full-2.2.9.jar*, który został specjalnie przygotowany dla połączeń z tym serwerem. Jest on do pobrania z oficjalnej strony "<http://www.firebirdsql.org/>". W razie potrzeby połączenie z innym rodzajem bazy danych, wystarczy w analogiczny sposób zaimportować biblioteki przygotowane przez twórców danego serwera a następnie tylko wywołać je poprzez klasę `java.sql.DriverManager` bez większej ingerencji w kod źródłowy programu.

3.6.2. Implementacja klasy

Posiadając zaimportowaną odpowiednią bibliotekę można rozpocząć implementację. Klasa obsługująca połączenie powinna posiadać metody do połączenia się z serwerem oraz metodę do wysłania zapytania i pobrania danych, które zwróci dane polecenie. Do przechowywania zwróconych danych użyta zostanie wcześniej stworzona klasa kontener `RecordSet`. Próba nawiązania połączenia będzie odbywała się w czasie tworzenia obiektu w konstruktorze sparametryzowanym, zawierające parametry dotyczące połączenia, takie jak użytkownik, hasło, adres czy port.

Składowe klasy powinny przechowywać obiekt obsługujący aktualne połączenie oraz obiekt obsługujący wysyłanie zapytań do serwera:

```
19 public class DBHandle {  
20     Connection con;  
21     Statement stmt;
```

Zgodnie ze wcześniejszymi ustaleniami, nawiązanie połączenia odbywać się będzie w konstruktorze klasy. Do konstruktora przekazaną zostaną wszystkie informacje możliwe informacje na temat połączenia w postaci parametrów:

```
44     public DBHandle(String engine,String hostname,  
45                     String port, String dbpath,String encoding,  
46                     String user, String password){
```

Odpowiednio:

- `engine` - Nazwa silnika bazodanowego
- `hostname` - adres serwera
- `port` - port serwera

- `dbpath` - ścieżka do bazy danych lub po prostu nazwa
- `encoding` - Kodowanie po stronie serwera łańcuchów znakowych.
- `user` - Nazwa użytkownika
- `password` - hasło

Następnie w ciele konstruktora nawiązane zostanie połączenie poprzez tak zwany *Connection String*, czyli łańcucha znaków w odpowiednim formacie zawierającego informacje na temat połączenia, które ma zinterpretować klasa `java.sql.DriverManager` i spróbować nawiązać połączenie. *Connection String* przyjmuje wiele zmiennych także w zależności od rodzaju połączenia. Poniżej pokazany zostanie przypadek nawiązania połączenia z serwerem *Firebird 2.5* po adresie IP lub nazwie hosta. Najpierw ładowany jest sterownik `org.firebirdsql.jdbc.FBDriver`, następnie tworzony jest *Connection String* z parametrów przekazanych do konstruktora i ostatecznie wywoływana jest próba połączenia przez metodę `getConnection()`:

```
61 if(engine.equals("firebirdsql")){
62     try {
63         Class.forName("org.firebirdsql.jdbc.FBDriver");
64     } catch (ClassNotFoundException ex) {
65         System.out.println( "Data Base connection driver error for
66         Firebird \nEXCEPTION: " + ex.getMessage( ) );
67     }
68     constr = "jdbc:" + engine + ":" + hostname + ":" + port + "/"
69             + dbpath + "?encoding=" + encoding;
70     con = DriverManager.getConnection(constr,user,password);
71 }
```

Na koniec jeśli połączenie się powiedzie stworzymy obiekt odpowiedzialny za wywoływanie zapytań na danym połączeniu i referencję do niego zapisujemy pod składową `stmt`.

```
94 stmt = con.createStatement(
95     ResultSet.TYPE_FORWARD_ONLY,
96     ResultSet.CONCUR_READ_ONLY);
97 System.out.println( "Connection to database: OK" );
98 }
```

Pozostaje zaimplementować metodę odpowiedzialną za wysyłanie zapytania i pobieranie danych na obecnym połączeniu. Metoda będzie przyjmować parametr w postaci zapytania SQL i zwracać obiekt klasy `RecordSet` uzupełniony o wszystkie rekordy zwrócone przez zapytanie.

```
122 public RecordSet executeSQL2(String SQL){
```

Następnie deklaracje potrzebnych zmiennych oraz wywołanie polecenia na bazie danych. Wyniki zapytania zwracane są do klasy `ResultSet`. Dodatkowo uzyskane zostaną jeszcze meta dane na temat ilości kolumn w pobranych rekordach.

```
123 int n=0,m=0,i=0,j=0;
124 String tmp;
125 RecordSet ret = null;
126 ResultSet rs = stmt.executeQuery( SQL );
127 rsmd = rs.getMetaData();
128 m=rsmd.getColumnCount();
```

Ze względu na brak odpowiedniego interfejsu ze strony obiektu klasy `ResultSet` na potrzeby dalszych manipulacji danymi, wszystkie rekordy zostaną przepisane do obiektu klasy `RecordSet`. W razie wartości `null` jakiegoś pola w rekordzie, zastąpiona ona będzie łańcuchem znaków:

```
135 while(rs.next()) {
136     for(j=0;j < m; j++){
137         tmp = rs.getString(j+1);
```

```

138     if(tmp != null){
139         ret.setVal(tmp, i, j);
140     }
141     else
142         ret.setVal("null", i, j);
143     }
144     i++;
145 }
146 rs.close();
147 return(ret);
148 }

```

3.7. Zarządzanie szablonami - klasa Templates

Wielkość i złożoność tej klasy wymaga podzielenia jej opisu na kilka podsekcji. Należy także dodać, że jest to jedyna klasa w której dochodzi do jakichkolwiek manipulacji danymi. Proces działania tej klasy można pokazać na krótkiej liście:

1. Przeszukanie wprowadzonych ścieżek pod kątem istnienia szablonów, czyli plików z rozszerzeniem *.tex*
2. Załadowanie do pamięci wszystkich znalezionych szablonów pod podaną ścieżką.
3. Przeszukanie załadowanych szablonów pod kątem informacji o selekcji danych, które mają zastać dodane do danego szablonu.
4. Przetworzenie odpowiednio rekordów z bazy danych zgodnie z informacją zawartą w szablonach.
5. Zapisanie wygenerowanych danych do szablonów w odpowiednich miejscach.
6. Utworzenie i zapisanie uzupełnionych szablonów do plików o tej samej nazwie w innej podanej lokalizacji.

Cała implementacja tego procesu znajduje się w podsekcjach poniżej.

3.7.1. Składowe klasy

Klasa powinna przechowywać podstawowe informacje takie jak:

1. **path** - Ścieżka do szablonów
2. **pathoutput** - Ścieżka do zapisania nowych uzupełnionych szablonów o dane.
3. **encoding** - Kodowanie zapisu szablonów.

```

30 public class Templates {
31
32     String path;
33     String pathoutput;
34     String encoding;

```

Deklaracje składowych tablicowych, przechowujących o plikach:

1. **listOfFiles** - Lista plików w podanej lokalizacji z rozszerzeniem *.tex*
2. **data** - Szczytana zawartość pliku, gdzie indeks w tablicy odpowiada indeksowi w składowej **listOfFiles**
3. **compileable** - Zmienna informująca czy plik szablonu o danym indeksie ma możliwość kompilacji.

```

36     File[] listOfFiles;
37     String[] data;
38     int[] compileable;

```

3.7.2. Konstruktor klasy

Konstruktor klasy będzie miał za zadanie zainicjowanie obiektu. Powinien przyjmować więc parametry o ścieżkach odczytu i zapisu szablonów jak i ich kodowania:

```
51 public Templates(String pathin, String pathout, String enc){
```

Następnie zapisanie parametrów pod składowe obiektu i sprawdzenie ich poprawności. Tworzony jest obiekt `File` ze ścieżki wynikowej, który pozwala na sprawdzenie, czy istnieje podany katalog i w razie braku tworzony jest nowy o tej nazwie.

```
54 path = pathin;
55 pathoutput = pathout;
56 encoding = enc;
57 int n;
58 if(path.indexOf("\\",path.length()-1) < 0 &&
59 path.indexOf("/",path.length()-1) < 0){
60 path = path + "\\";
61 }
62 if(pathoutput.indexOf("\\",pathoutput.length()-1) < 0 &&
63 pathoutput.indexOf("/",pathoutput.length()-1) < 0){
64 pathoutput = pathoutput + "\\";
65 }
66 File tmp = new File(pathoutput);
67 if (!tmp.exists()) {
68 tmp.mkdirs();
69 }
```

Kolejnym krokiem będzie sprawdzenie i sporządzanie listy plików ze szablonami, znajdujących się pod ścieżką `path`. Listę tę zapiszemy pod tymczasową tablicą `files`.

```
74 File folder = new File(path);
75 File[] listOfFilestmp = folder.listFiles();
76 n = listOfFilestmp.length;
77 String[] files = new String[n];
78 for (int i = 0; i < n; i++)
79 {
80 if (listOfFilestmp[i].isFile())
81 {
82 test = listOfFilestmp[i].getName().indexOf(".tex");
83 if(test != -1 && listOfFilestmp[i].getName().length()
84 -".tex".length()-test == 0){
85 files[k] = listOfFilestmp[i].getName();
86 k++;
87 }
88 }
89 }
```

Na koniec konstruktora pod składową `listOfFiles` przypisywana jest tablica o dokładnej ilości elementów, którą jest liczba szablonów. Tworzona jest także dynamiczna macierz obiektów typu `ParsedSQLInfo` do przechowywania sparsowanych informacji z szablonów. Ostatecznie tworzone są obiekty typu `File` ze ścieżki przechowującej szablon oraz całej tablicy `files` posiadającej nazwę pliku ze szablonem.

```
90 listOfFiles = new File[k];
91 sqlinfo = new ArrayList<ArrayList<ParsedSQLInfo>>();
92 for(int i=0;i < listOfFiles.length; i++)
93 sqlinfo.add(new ArrayList<ParsedSQLInfo>());
94 compileable = new int[k];
95 data = new String[k];
96 for (int i = 0; i < listOfFiles.length; i++){
97 listOfFiles[i] = new File(path + files[i]);
98 }
```

W ten sposób otrzymywany jest zainicjalizowany obiekt, w którym należy wywołać metody ładujące szablon do pamięci z dysku.

3.7.3. Metody zarządzające operacjami na plikach

Do zapisu i odczytu potrzeba zaimplementować metody odczytujące oraz metody zapisujące szablon. Dodatkowo potrzebnym jest napisanie metod wywołujących te metody dla wszystkich szablonów. Informacje o istniejących szablonach znajdują się w tablicy `listOfFiles`.

Ładowanie szablonu

Potrzeba odczytać pojedynczy szablon o indeksie `k` i zapisać go w pamięci pod składową `data` z tym samym indeksem. Dodatkowo po załadowaniu szablonu wywołana zostanie metoda `isCompilable(k)`, która sprawdzi czy jest możliwość kompilacji danego szablonu. Jest to jedna z dodatkowych funkcji programu. Metoda ta opisana została w podsekcji metod parsujących.

```
121 public void loadTemplate(int k){
122
123     try {
124         BufferedReader in = new BufferedReader(
125             new InputStreamReader(
126                 new FileInputStream(listOfFiles[k]), encoding));
127
128         StringBuilder str = new StringBuilder();
129         String tmp;
130         while ((tmp = in.readLine()) != null) {
131             str.append(tmp+"\n");
132         }
133         in.close();
134         in = null;
135         data[k]=str.toString();
136         System.out.println( "Loaded file: " + listOfFiles[k].getPath());
137
138         isCompilable(k);
```

Zapisywanie uzupełnionego szablonu

Szablon zapisany pod indeksem `k` powinien zostać zapisany w miejscu przechowywanym w składowej `pathoutput` pod taką samą nazwą jak nazwa szablonu czyli `listOfFiles[k].getName()`. Dodatkowym parametrem klasy `PrintWriter` przy otwarciu pliku do zapisu jest kodowanie, które trzymane jest w składowej `encoding`. Po otwarciu pliku potrzeba zapisać zawartość składowej `data` o indeksie `k` do pliku.

```
171 public void saveTemplate(int k){
172
173     try {
174         PrintWriter output = new PrintWriter(pathoutput + listOfFiles[k].getName(),encoding);
175         output.print(data[k]);
176         output.close();
177         output = null;
178         System.out.println( "Saved to file: " + pathoutput + listOfFiles[k].getName() );
179     }
```

Wczytanie wszystkich szablonów

Wywołanie metody `loadTemplate(i)` dla wszystkich znalezionych szablonów.

```
188 public void loadAllTemplates(){
189
190     for (int i = 0; i < listOfFiles.length; i++){
191         this.loadTemplate(i);
192     }
193 }
```


Zapisanie wszystkich szablonów

Wywołanie metody `saveTemplate(i)` dla wszystkich znalezionych szablonów.

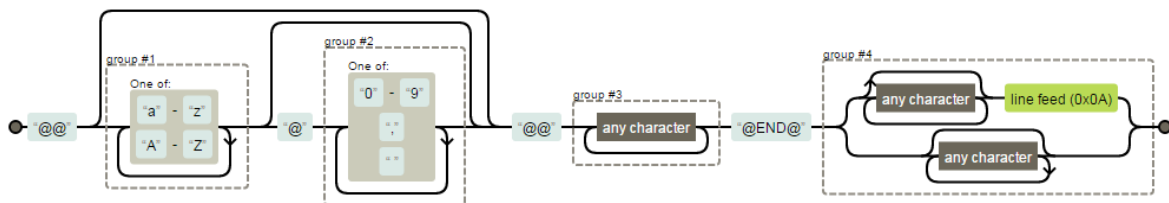
```
200 public void saveAllTemplates(){
201
202     for (int i = 0; i < listOfFiles.length; i++){
203         this.saveTemplate(i);
204     }
205
206 }
```

3.7.4. Metody parsujące zawartość szablonów

Parsowanie, czyli inaczej analiza zawartości jest podstawową funkcją tego systemu. W szablonach zgodnie z wcześniej ustalonym algorytmem, znajdować się będą informacje o selekcji danych, które należy znaleźć oraz zapisać w odpowiedniej strukturze. Dodatkowo zaimplementowana zostanie także funkcja, sprawdzająca czy dany szablon może zostać skompilowany samodzielnie.

Metoda wyszukująca informacje o selekcji we wszystkich szablonach za pomocą wzorca

Celem metody jest przeszukanie wszystkich szablonów, używając do tego dostarczonego wzorca, pod kątem znalezienia informacji o selekcji. Następnie informacje te powinny zostać zapisane do przygotowanej składowej klasy, która może przechować te dane. Metoda przyjmować będzie za parametr wzorzec wyrażeń regularnych, w celu posiadania możliwości łatwej zmiany wzorca w przyszłości. Taką zmianę będzie można dokonać tylko w pliku konfiguracyjnym. Najważniejszym elementem tej metody jest właśnie zapisany w niej wzorzec (linia 218), za pomocą którego można znaleźć selekcje danych. Podzielony on został grupy, dzięki czemu będzie można oddzielić od siebie informacje i zapisać je w przygotowanej strukturze. Na rysunku 3.1 przedstawiony został wzorzec. Jeżeli nie podany zostanie żaden wzorzec, użyty zostanie standardowy.

Rysunek 3.1. Graf przedstawiający wzorzec przechwytyjący informacje o selekcji w szablonach

Grupy przechwytyjące:

- Grupa 1: Nazwa środowiska
- Grupa 2: Grupowanie
- Grupa 3: Zapytanie SQL
- Grupa 4: Przechwycenie pozostałości (wykorzystane tylko w celu znalezienia końca informacji)

W języku JAVA zaimplementowana została już obsługa wyrażeń regularnych [9]. Wystarczy więc wykorzystać dostępne klasy `Pattern` oraz `Matcher`. Przez wywołanie

statycznej metody `compile` z flagami `Pattern.DOTALL` | `Pattern.MULTILINE` uzyskamy odpowiednio skompilowane wyrażenie regularne. Zewnętrzna pętla wykorzystana będzie do iterowania szablonów, natomiast wewnętrzna pętla do zapisu znalezionych selekcji dla danego szablonu. Składowa `sqlinfo` po jednorazowym wywołaniu tej metody przechowywać będzie dla k-tego szablonu wszystkie znalezione selekcje.

```

214 public void parseSqlStatements(String pat)
215 {
216     if(pat.equals(""))
217         pat = "@@(?:([a-zA-Z]+)(?:@([0-9, ]+))?)?@@(.*?)@END@(.?*\n|.*)";
218
219     Pattern localPattern = Pattern.compile(pat, Pattern.DOTALL | Pattern.MULTILINE);
220     Matcher localMatcher;
221     for(int k=0;k < this.getLength();k++){
222         localMatcher = localPattern.matcher(this.data[k]);
223         while (localMatcher.find())
224         {
225             sqlinfo.get(k).add(new ParsedSQLInfo(localMatcher.group(3),
226             localMatcher.group(1), localMatcher.group(2), localMatcher.end()));
227         }
228     }
229 }
230 }
231 }

```

Metoda sprawdzająca zdolność szablonu do kompilacji

W czasie tworzenia projektu wynikła potrzeba wprowadzenia dodatkowej funkcji, która wykorzystywana jest w klasie odpowiadającej za kompilację szablonów. Poniższa metoda sprawdza każdy szablon czy jest możliwe skompilowanie go, poprzez weryfikację czy wewnątrz szablonu znajduje się początek i koniec środowiska `document`. Informacje te zapisywane są odpowiednie dla k-tego szablonu w składowej klasy, która jest tablicą. Dla kompilowalnych szablonów zapisywana jest odpowiednio jedynka, natomiast dla braku możliwości kompilacji jest to zero. Wywoływana jest ona w metodzie ładowania szablonu(138 linia).

```

155 private void isCompilable(int k) {
156     String start = "\\begin{document}";
157     String end = "\\end{document}";
158     int from = data[k].indexOf(start);
159     int to = data[k].indexOf(end);
160
161     if(from == -1 || to == -1)
162         compileable[k] = 0;
163     else
164         compileable[k] = 1;
165 }

```

3.7.5. Metody prostego przetwarzania danych z bazy

Podsekcja opisuje proces przetwarzania danych pobranych z bazy danych do formatu, który jest w stanie odczytać kompilator LaTeX.

Metoda przygotowująca dane i wybierająca rodzaj przetwarzania

Do metody przekazywane są następujące parametry:

- `int k` - Indeks pliku zapisanego w składowej
- `int c` - Indeks selekcji ze znalezionych w danym pliku
- `String env` - Znaleziona nazwa środowiska dla danej selekcji
- `String grouping` - Znaleziona informacja o grupowaniu danych
- `RecordSet rs` - Dane pobrane z bazy danych

Jeśli parametr `env` jest pusty wygenerowana zostanie nazwa środowiska za pomocą nazwy pliku oraz dodany do tego postfix, który będzie dużą literą alfabetu łacińskiego w zależności od numeru selekcji.

Jeśli parametr `grouping` jest pusty to znaczy że wykorzystane zostanie proste przetwarzanie poprzez wywołanie metody `prepareValuesSimple(k,c, prefix, rs);`.

W przeciwnym wypadku przygotowana zostanie tablica `int group`, która zawiera informacje o ilości i wielkości wszystkich grup. Tablica ta zostanie przekazana przy wywołaniu metody, która przetwarza grupowanie danych `prepareValuesGrouping(group, 0,0,rs.get_rows(), rs, prefix)`. Metoda ta potrzebuje pewnych inicjacji w postaci parametrów 0, dlatego że jest to metoda rekurencyjna. Dokładny opis znajduje się w późniejszej sekcji.

```
246 public int prepareValues(int k,int c,String env,String grouping,RecordSet rs){
247     if(rs == null)
248         return(0);
249
250     char l = (char) ('A' + (char)c);
251     String prefix;
252     if(env == null)
253         prefix = listOfFiles[k].getName().substring(0,
254             listOfFiles[k].getName().indexOf('.') + 1;
255     else
256         prefix = env;
257
258     if(grouping == null){
259         prepareValuesSimple(k,c, prefix, rs);
260         System.out.println( rs.get_rows() + " records SQL" + (c+1));
261     }
262     else{
263         String[] groupstmp = grouping.split(",");
264         int[] group = new int[groupstmp.length];
265         for(int i=0;i<groupstmp.length;i++)
266             group[i] = Integer.parseInt(groupstmp[i]);
267
268         sqlinfo.get(k).get(c).setData(prepareValuesGrouping(
269             group, 0,0,rs.get_rows(), rs, prefix));
270
271         groupstmp = null;
272         group = null;
273         System.out.println( rs.get_rows() + " records SQL" + (c+1));
274         rs = null;
275     }
276     return(0);
277 }
```

Metoda prostego przetworzenia danych

Metoda ma na celu utworzenie dla każdego przekazanego rekordu w parametrze metody `RecordSet rs` utworzenie linii tekstu zawierającego wywołanie środowiska o nazwie przekazanej w parametrze metody `String prefix` i od parametrów, którymi będą kolejne pola w rekordach.

Obiekt typu `RecordSet` jest macierzą typu `String`, którą należy połączyć w odpowiedni sposób. Do tego celu wykorzystana została klasa `StringBuilder`, która potrafi połączyć znaczącą ilość obiektów typu `String` w optymalny sposób poprzez metodę `append` i utworzyć z nich jeden obiekt.

W odpowiedni sposób przygotowane dane zapisane zostają pod `sqlinfo.get(k).get(c).setData(temp2);` czyli k-tym plikiem oraz c-tym zapytaniem w składowej do tego przeznaczonej.

```
289 public int prepareValuesSimple(int k,int c, String prefix, RecordSet rs){
290     String temp1 = "";
291     String temp2 = "";
```

```

292
293   StringBuilder result = new StringBuilder();
294
295   for(int i=0; i < rs.get_rows(); i++){
296       temp1 = "\\\" + prefix;
297       for(int j=0; j < rs.get_cols(); j++)
298           temp1 += "{" + rs.getVal(i, j) + "}";
299
300       result.append(temp1 + "\\n");
301   }
302
303   temp2 = result.toString();
304   sqlinfo.get(k).get(c).setData(temp2);
305   return(0);
306 }

```

3.7.6. Metody grupujące dane z bazy

Do stworzenia drzewa grup, opisanego w sekcji działania algorytmu zaimplementowana została specjalnie do tego celu rekurencyjna metoda, która wywołuje samą siebie. Ze względu na czytelność, podzielona została ona na 2 metody opisane poniżej.

Metoda rekurencyjnie generująca grupy

Metoda przyjmuje parametry:

- `int[] group` - tablica grup
- `int gid` - Indeks aktualnej grupy
- `int s` - Numer rekordu od którego rozpoczyna pracę w tym wywołaniu w `rs record`
- `int e` - Numer rekordu na którym kończy pracę w tym wywołaniu w `rs record`
- `RecordSet rs` - Dane pobrane z bazy danych
- `String prefix` - Nazwa środowiska

Dla aktualnej grupy i zakresu działania metoda uruchamia proste przetwarzanie danych lub w razie istnienia niższych grup, wykonuje kolejny podział na kolejną grupę poprzez analizę zawartości pól po których jest ta grupa. Dla każdej unikatowej kombinacji tworzone jest wywołanie grupy z tymi wartościami, a następnie metoda wywołuje samą siebie od zakresu w którym występują dane o unikatowych wartościach. Wywołanie w ten sposób tej metody zwróci zawartość tej grupy, która zostanie umiejscowiona pomiędzy wywołaniem grupy (startu) oraz wywołaniem zamknięcia grupy (końca).

Do nazwy grupy zgodnie z algorytmem dodawane są litery alfabetu łacińskiego w zależności od numeru poziomu grupy.

Jeśli skończą się niższe grupy do utworzenia w czasie działania metody na danym zakresie danych, wywoływana jest metoda `prepareInjectValues(prefix, rs,s,e,sc)` która zwróci dla danego zakresu rekordów i wyciętych odpowiednich pól, proste wywołania środowiska o przekazanej nazwie. Wywołanie tej metody, zwróci przetworzone odpowiednio wartości, które przekazane zostaną dalej do grupy z której została wywołana metoda grupująca.

```

322   public String prepareValuesGrouping(
323       int[] group, int gid,int s, int e, RecordSet rs, String prefix){
324
325       if(gid == group.length){
326           int sc=0;
327           for(int i=0;i<gid;i++)
328               sc += group[i];
329           return(prepareInjectValues(prefix, rs,s,e,sc));
330       }

```

```

331     if(gid < group.length){
332         StringBuilder result = new StringBuilder();
333         char x;
334         String strreturn="";
335         String strtmp="";
336         String endin;
337         int index1=s;
338         int index2=s;
339         int check=0;
340
341         int col =0;
342         for(int i=0;i<gid;i++)
343             col += group[i];
344
345         index2++;
346         while(index2 <= rs.get_rows() && index2 <= e){
347             if(index2 == rs.get_rows() || index2 == e)
348                 check = 2;
349             else{
350                 for(int i=0;i<group[gid];i++)
351                     if(!rs.getVal(index1,i+col).equals(rs.getVal(index2,i+col)))check = 1;
352             }
353
354             if(check >= 1){
355
356                 x = (char) ('A' + (char)gid);
357                 strtmp= "\\\" + prefix+x;
358
359
360                 for(int i=0;i<group[gid];i++)
361                     strtmp += "{" + rs.getVal(index1,i+col)+ "}";
362
363                 strtmp += "\n";
364                 strtmp += prepareValuesGrouping(group, gid+1,index1, index2, rs, prefix);
365                 endin = "\\end\" + prefix + x + "\n";
366
367                 result.append(strtmp.concat(endin));
368
369                 index1 = index2;
370                 check = 0;
371             }
372             index2++;
373         }
374         return(result.toString());
375     }
376     return("");
377 }

```

Metoda przetwarzająca dane po zgrupowaniu

Metoda prostego już przetwarzania danych rozszerzona o dodatkowe rozróżnianie rekordów oraz pól, które ma zapisywać.

W parametrach przekazywane są informacje:

- **int s** - rekord od którego rozpoczyna pracę w **rs record**
- **int c** - rekord na którym kończy pracę w **rs record**
- **int sc** - numer pole w rekordzie od którego ma dopiero pobierać dane, a wszystkie wcześniejsze pominąć
- **String prefix** - nazwa środowiska dla danej selekcji
- **RecordSet rs** - Dane pobrane z bazy danych

Metoda ostatecznie zwraca przetworzone dane. Łączenie tych danych w całość odbędzie się w metodzie **prepareValuesGrouping** opisanej wcześniej.

```

380     private String prepareInjectValues(String prefix,RecordSet rs,int s, int e,int sc){
381         String temp1 = "";
382         String temp2 = "";
383

```

```

384     StringBuilder result = new StringBuilder();
385
386     for(int i=s; i < e; i++){
387         temp1 = "\\\" + prefix;
388         for(int j=sc; j < rs.get_cols(); j++)
389             temp1 += "{" + rs.getVal(i, j) + "}";
390
391         temp1 += "\\n";
392         result.append(temp1);
393
394     }
395
396     return(result.toString());
397 }

```

3.7.7. Metoda uzupełnienia szablonu o przetworzone dane

Metoda dodająca przetworzone wartości do zmiennej przechowującej zawartość szablonu. Dodawanie odbywa się od ostatniego zapytania do pierwszego, aby nie zmieniać dodatkowo zapamiętanych indeksów miejsc, w których znajdują się selekcje.

```

402 public void InjectValues(int k){
403     int to;
404     for(int i=sqlinfo.get(k).size()-1; i >= 0; i--){
405         to = sqlinfo.get(k).get(i).getIndex();
406         data[k] = data[k].substring(0,to) + sqlinfo.get(k).get(i).getData()
407             + data[k].substring(to,data[k].length());
408     }
409 }
410 }

```

3.7.8. Akcesory

Akcesory (getter i setter) to określenie metod jakie wykorzystuje obiekt do pobrania wartości i modyfikacji swoich atrybutów [10]. Są one bardzo często dołączane do klas przez programistów Javy i nawet niektóre edytory (np. Eclipse) posiadają funkcjonalność automatycznego wygenerowania ich. Poniżej przedstawiony został każdy akcesor do klasy z krótką informacją co pobiera:

— Pobranie ilości szablonów:

```

414 public int getLenght(){return data.length;}

```

— Pobranie ścieżki do pliku uzupełnionego szablonu w tex:

```

419 public String getSavedPath(int k){return (pathoutput + listOfFiles[k].getName());}

```

— Pobranie ścieżki wynikowej:

```

423 public String getOutputPath(){return (pathoutput);}

```

— Pobranie informacji o tym czy k-ty szablon może zostać skompilowany:

```

429 public int compileCheck(int k){return(compileable[k]);}

```

— Pobranie wszystkich informacji o selekcji dla k-tego szablonu:

```

436 public ArrayList<ParsedSQLInfo> getStmts(int k){return sqlinfo.get(k);}

```

— Pobranie nazwy pliku o indeksie k:

```

443 public String getFileName(int k ){ return(listOfFiles[k].getName());}

```

3.8. Zarządzanie kompilatorem LaTeX - klasa `LatexCompiler`

Uzupełnione szablony przez klasę `Templates`, należy następnie skompilować przy pomocy wywołania kompilatora który został podany w konfiguracji. Do tego posłuży właśnie klasa `LatexCompiler`, która wywoła polecenie w konsoli systemowej, uruchamiające kompilator od odpowiednich parametrów. W składowych zapamiętane zostaną informacje o ścieżce do kompilatora oraz ścieżka plików wynikowych.

```
18 public class LatexCompiler {
19
20     String latexcompilerpath;
21     String pdfoutput;
```

Konstruktor

Konstruktor z 2 parametrami przekazującymi ścieżkę do kompilatora oraz katalog wynikowy, będzie miał za zadanie zapisać te parametry do składowych oraz sprawdzić czy katalog wynikowy istnieje. W razie jego braku, utworzy go.

```
31 public LatexCompiler(String latexcompilerpathh,String pdfoutputt){
32     latexcompilerpath = latexcompilerpathh;
33     pdfoutput = pdfoutputt;
34
35     File tmp = new File(pdfoutput);
36     if (!tmp.exists()) {
37         tmp.mkdirs();
38     }
39
40 }
```

Metoda wywołująca kompilację pliku LaTeX

Parametrem metody jest nazwa pliku, który zostanie poddany kompilacji. Następnie aby skompilować dany plik należy uruchomić kompilator, do którego ścieżka zapisana jest w składowej `latexcompilerpath` z parametrem `--output-directory` w którym prześlemy katalog wynikowy oraz z parametrem którym jest ścieżka pliku do kompilacji. Wygenerowane polecenie zostanie wywołane w powłoce systemowej za pomocą metody `executeCommand` opisanej w podsekcji niżej.

```
46 public int compileTemplate(String filetexpath){
47     System.out.print( executeCommand(latexcompilerpath
48         + " --output-directory=" + pdfoutput + " " + filetexpath));
49     return(0);
50 }
```

Metoda wywołująca polecenie powłoki systemu

Metoda ta ma na celu uruchomić nowy proces, którym będzie wywołanie komendy powłoki przesłanej przez parametr `String command`. `Runtime.getRuntime().exec("cmd /c start" + command)`; Wywoła polecenie w nowym oknie i przypnie proces do zmiennej `Process p`. Następnie aby synchronicznie wywoływać polecenie jedno po drugim, program czeka na zakończenie procesu.

```
56 private String executeCommand(String command) {
57
58     StringBuffer output = new StringBuffer();
59     System.out.print("Executing shell command: \n" + "cmd /c start " + command);
60     Process p;
61     try {
62         p = Runtime.getRuntime().exec("cmd /c start " + command);
63         p.waitFor();
```

3.9. Metoda `main()` - klasa `DBRaportLatex`

Metoda `main()` jest metodą od której program rozpoczyna swoją pracę. Poniżej przedstawione zostaną jej części:

- Przyjmuje ona argumenty, które można przekazać podczas uruchomienia programu w postaci tablicy Stringów.

```
38 public static void main(String[] args) {
```

- Pierwszą rzeczą którą należy zrobić po uruchomieniu programu jest załadowanie pliku konfiguracyjnego. Dodatkową opcją jest przekazanie nazwy pliku konfiguracyjnego jako pierwszy argument. Ładowanie konfiguracji odbywa się poprzez stworzenie nowego obiektu klasy `Config` przez wywołanie konstruktora z 1 parametrem, a dokładniej nazwą pliku konfiguracyjnego:

```
44 Config cfg;  
45  
46 if(args.length == 0)  
47     cfg = new Config("dblatexraportconfig.bat");  
48 else{  
49     System.out.print(args[0] + "\n");  
50     cfg = new Config(args[0]);  
51 }
```

- Kolejną rzeczą do zrobienia jest uzyskanie połączenia z bazą danych. Wykorzystane zostaną przy tym zmienne załadowane z pliku konfiguracyjnego poprzez wywołanie metody `getString` na obiekcie `cfg`. Do stworzenia połączenia wykorzystany zostanie obiekt klasy `DBHandle`. Po utworzeniu obiektu przez konstruktor sparametryzowany do przekazane zostaną odpowiednie zmienne konfiguracyjne, połączenie powinno zostać utworzone:

```
61 DBHandle FBH = new DBHandle(cfg.getString("dbengine"),cfg.getString("hostname"),  
62     cfg.getString("port"), cfg.getString("dbpath"),  
63     cfg.getString("dbencoding"), cfg.getString("user"),  
64     cfg.getString("password"));
```

- Inicjalizacja obiektu zarządzającego kompilacją:

```
67 LatexCompiler comp = new LatexCompiler(cfg.getString("pdflatexpath"),  
68     cfg.getString("output"));
```

- Inicjalizacja obiektu zarządzającego szablonami:

```
72 Templates temps = new Templates(cfg.getString("templatepath"),  
73     cfg.getString("output"), cfg.getString("encodingtex"));
```

- Załadowanie wszystkich szablonów do pamięci za pomocą metody `loadAllTemplates()`; na zainicjalizowanym odpowiednimi zmiennymi, obiekcie zarządzającym szablonami:

```
85 temps.loadAllTemplates();
```


- Przygotowanie zmiennych potrzebnych do parsowania szablonów oraz wywołanie metody parsującej wszystkie szablony od wyrażenia regularnego zapisanego w pliku konfiguracyjnym (jeśli nie zostało wpisane wyrażenie regularne, użyte zostanie standardowe).

```

91 String pattern;
92 pattern = cfg.getString("pattern");
93 ArrayList<ParsedSQLInfo> SQLSt;
94
95 temps.parseSqlStatements(pattern);

```

- Główna pętla przechodząca przez wszystkie szablony, pobierająca wszystkie polecenia selekcji z każdego szablonu. Następnie wewnętrzna pętla dla każdego polecenia wywołuje zapytanie w bazie danych i od zwróconych wyników wywołuje funkcje generującą dane do uzupełnienia w szablonie. Na koniec zewnętrznej pętli wywołanie metody uzupełniającej szablon o wygenerowane dane:

```

98 for(int i=0; i < temps.getLength(); i++){
99     System.out.print("\n");
100     SQLSt = temps.getStmts(i);
101
102     if(SQLSt != null){
103         System.out.println(temps.getFileName(i) + " - processing SQL statements");
104         for(int j=0; j < SQLSt.size(); j++){
105
106             if(SQLSt.get(j).getName() == null){
107                 System.out.println("no returns SQL" + (j+1));
108
109                 FBH.executeSQL2(SQLSt.get(j).getQuery());
110             }
111             else
112                 temps.prepareValues(i,j,SQLSt.get(j).getName(),
113                                     SQLSt.get(j).getGroup(),FBH.executeSQL2(SQLSt.get(j).getQuery()));
114         }
115     }
116     temps.InjectValues(i);
117     SQLSt = null;
118 }
119
120 }

```

- Zapisanie wszystkich uzupełnionych szablonów do plików:

```

124 temps.saveAllTemplates();

```

- Na koniec przeprowadzenie kompilacji uzupełnionych szablonów w zależności od zmiennej `pdfcompilemainfile` używając przygotowanego obiektu `comp` klasy `LatexCompiler`.

```

126
127 if(cfg.getString("pdfcompilemainfile").equals("ALL"))
128     for(int i=0; i < temps.getLength(); i++){
129         comp.compileTemplate(temps.getSavedPath(i));
130     }
131 if(cfg.getString("pdfcompilemainfile").equals("ONLYBEGDOC"))
132     for(int i=0; i < temps.getLength(); i++){
133         if(temps.compileCheck(i)==1)
134             comp.compileTemplate(temps.getSavedPath(i));
135     }
136
137 else if(cfg.getString("pdfcompilemainfile").equals("NONE"));
138 else{
139
140     String[] tmpfiles = cfg.getString("pdfcompilemainfile").split(",");
141

```

```

142     for(int i=0;i < tmpfiles.length; i++)
143         comp.compileTemplate(temps.getOutputPath() + tmpfiles[i].trim());
144
145     }

```

3.10. Kompilacja programu

Do kompilacji programu dołączony jest plik *build.xml*. Opisuje on przebieg pakowania pliku jar. Ze względu na wykorzystanie paru zewnętrznych bibliotek, tworzony był katalog *library* zawierający te biblioteki i aby tego uniknąć zastosowana została funkcja pakująca wszystkie biblioteki do jednego pliku jar. W listingu poniżej pokazana jest konfiguracja pliku *build.xml*:

```

<?xml version="1.0" encoding="UTF-8"?>

<project name="DBRaportLatex" default="default" basedir=".">
    <description>Builds, tests, and runs the project DBRaportLatex.</description>
    <import file="nbproject/build-impl.xml"/>
    <target name="-post-jar">

        <property name="store.jar.name" value="DBRaportLatex"/>

        <property name="store.dir" value="dist"/>
        <property name="store.jar" value="${store.dir}/${store.jar.name}.jar"/>

        <echo message="Packaging ${application.title} into a single JAR at ${store.jar}"/>

        <jar destfile="${store.dir}/temp_final.jar" filesetmanifest="skip">
            <zipgroupfiles dir="dist" includes="*.jar"/>
            <zipgroupfiles dir="dist/lib" includes="*.jar"/>

            <manifest>
                <attribute name="Main-Class" value="${main.class}"/>
            </manifest>
        </jar>

        <zip destfile="${store.jar}">
            <zipfileset src="${store.dir}/temp_final.jar"
                excludes="META-INF/*.SF, META-INF/*.DSA, META-INF/*.RSA"/>
        </zip>

        <delete file="${store.dir}/temp_final.jar"/>
        <delete dir="${store.dir}/lib"/>
        <delete file="${store.dir}/README.TXT"/>
    </target>
</project>

```

4. Uruchomienie oraz testowanie systemu

Przed wdrożeniem programu do realnego systemu, program należy przetestować. Testy powinny być prowadzone na bazie danych która jest odwzorowaniem istniejącej już bazy, ponieważ idea testów jest taka, że po podmianie bazy danych na realną wszystko ma działać bez zmian. Jediną różnicą może tylko zapis połączenia w pliku konfiguracyjnym. Do przeprowadzenia testów potrzebne więc będzie odtworzenie przyszłego środowiska, w którym będzie działać program, przygotować szablony dokumentów, które są wytwarzane w procesie rekrutacji oraz wygenerować dokumenty. Ostatnim już krokiem będzie sprawdzenie czy podczas tego procesu nie ma żadnych komplikacji oraz czy wygenerowane dokumenty nie zawierają błędów.

4.1. Wstępne ustalenia

Przed rozpoczęciem jakichkolwiek działań należy przygotować podstawowe rzeczy do rozpoczęcia testów.

4.1.1. Specyfikacja maszyny do testów

Testy przeprowadzone będą na komputerze o następującej specyfikacji:

```
OS Name Microsoft Windows 7 Ultimate
Version 6.1.7601 Service Pack 1 Build 7601
System Model      Z97-1stlisting
System Type       x64-based PC
Processor          Intel(R) Core(TM) i5-4590 CPU @ 3.30GHz,
3301 Mhz, 4 Core(s), 4 Logical Processor(s)
Installed Physical Memory (RAM) 8,00 GB
Total Physical Memory 7,86 GB
Available Physical Memory 3,99 GB
Total Virtual Memory 9,86 GB
Available Virtual Memory 3,75 GB
Page File Space 2,00 GB
```

Do działania programu *DBRaportlatex* zainstalowana została JAVA w wersji:

```
C:\Users\Pawlos>java -version
java version "1.8.0_60"
Java(TM) SE Runtime Environment (build 1.8.0_60-b27)
Java HotSpot(TM) 64-Bit Server VM (build 25.60-b23, mixed mode)
```

4.1.2. Struktura katalogowa

Do przejrzystego przechowywania wszystkich rzeczy potrzebnych w systemie rekrutacji, potrzebna będzie odpowiednia struktura katalogów. Do przechowywania potrzebne będą:

- program: `DBLatexRaport.jar`
- plik konfiguracyjny: `dblatexraportconfig.bat`
- środowisko kompilacji latex

- szablony dokumentów
- plik bazy danych(tylko w testach)
- pliki wynikowe
- biblioteki potrzebne dla silnika bazy danych firebird w wersji embedded

Proponowana struktura więc może wyglądać następująco:

```

/
├─ Firebird
├─ output
├─ template
├─ texlive
├─ DBLatexRaport.jar
├─ dblatexraportconfig.bat
└─ rekrutacja.fdb

```

Do katalogu *texlive* przegrane zostało środowisko do kompilacji plików latex. W katalogu *firebird* są biblioteki tylko na czas testów do wersji embedded bazy danych. W katalogu *template* zapisane zostaną szablony dokumentów.

4.2. Generowanie przykładowych danych

W celu przetestowania systemu generowania raportów w procesie rekrutacji kandydatów na studia potrzebne będą testowe dane w dokładnie tej samej strukturze, co w systemie rekrutacji, ze względu na fakt, iż w szablonach LaTeX znajdują się zapytania SQL do tabel w znajdujących się w bazie danych. W celu otrzymania tych danych potrzebne będzie:

1. Utworzenie nowej bazy danych na silniku Firebird'a
2. Stworzenie struktury tabel odzwierciedlającą strukturę w systemie uczelnianym.
3. Wygenerowanie wyczerpującej potrzeby testu ilości testowych danych osobowych.
4. Uzupełnienie tabel danymi, które zostały wygenerowane wcześniej oraz dodanie do nich dodatkowych, jednocześnie losowych, informacji na temat procesu rekrutacji.

Po wykonaniu tych kroków, powinna powstać baza danych do której bez problem program połączy się i uzyska z niej potrzebne dane dokładnie w ten sam sposób jak z realnej bazy danych.

4.2.1. Tworzenie bazy danych

Do stworzenia pliku bazy danych na silniku firebird'a posłużyć się można narzędziem dostępnym w katalogu bin zainstalowanego serwera firebird. Narzędzie to pozwala z linii komend tworzyć i łączyć się z bazami danych. W tym przypadku użyta zostanie komenda `CREATE DATABASE`

```

C:\Program Files\Firebird\bin>isql
SQL>CREATE DATABASE 'D:\test systemu\rekrutacja.fdb'
CON>user 'SYSDBA' password 'masterkey';

```

Po wykonaniu tego polecenia zostanie utworzona baza danych. Takie same dane należy teraz wpisać do pliku konfiguracyjnego programu czyli `DBLatexRaport.bat` aby program mógł się połączyć z tą bazą:

```

dbengine=firebirdsql
hostname=//localhost
port=3050
dbpath=D:\test systemu\rekrutacja.fdb
user=SYSDBA
password= masterkey

```

4.2.2. Stworzenie struktury bazy

Dotychczasowy system wykorzystywał tabelę (widok) która była generowana dynamicznie i która zawiera wszystkich kandydatów w rekrutacji. Zawiera ona wszystkie dane potrzebne do wytworzenia dokumentów. Jeden rekord to jeden student ze wszystkimi informacjami na jego temat. Dodatkowo jeszcze potrzebna jest tabela z informacjami na temat rekrutacji, takimi jak na przykład nazwisko i imię przewodniczącego komisji, czy data wydania decyzji przyjęcia studenta. Z tych tabel będą pobierane informacje, natomiast do wygenerowania danych potrzebne będą dwie dodatkowe tymczasowe tabele. Tabela główna z kandydatami(zapis SQL):

```

CREATE TABLE KANDYDAT_ALIGEZA (
    STUD_ID          INTEGER NOT NULL ,
    OSOBA_ID         INTEGER NOT NULL ,
    STUD_NRTECZKI    INTEGER ,
    NAZWISKO         VARCHAR(100) ,
    IMIE             VARCHAR(100) ,
    NAZWISKOIMIONA   VARCHAR(200) ,
    ADR_ULICA_MIEJSCOWOSC_NR_DOMU VARCHAR(200) ,
    ADR_KOD_POCZTOWY_POCZTA VARCHAR(100) ,
    STUDIA_NAZWA     VARCHAR(100) ,
    STUD_ILPUNKTOW   INTEGER ,
    STUD_ILPUNKTOWKREM INTEGER ,
    TOKNAUKI_NAZWATOKU VARCHAR(200) ,
    KIERUNEK         VARCHAR(100) ,
    SPEC_ID          INTEGER ,
    DATAPRZYJECIAPODANIA DATE ,
    TOKNAUKI_ID      INTEGER ,
    OSOBA_PESSEL     VARCHAR(50) ,
    KIERUNEK_MY      VARCHAR(200) ,
    FORMA_STUDIOW_MY VARCHAR(200) ,
    STOPIEN_STUDIOW_MY VARCHAR(100) ,
    KIERUNEK_FORMA_SKROT_MY VARCHAR(100) ,
    NR_DECYZJI       VARCHAR(100) ,
    CZY_PRZYJETY     INTEGER ,
    DATA_DECYZJI    DATE ,
    ILE_PUNKTOW      INTEGER ,
    PANPANI          CHAR(1)
);

```

Tabela z dodatkowymi informacjami(wartości przypisane są do kluczy tekstowych, jest to tablica asocjacyjna):

```

CREATE TABLE SETUP_ALIGEZA (
    KLUCZ    VARCHAR(50) NOT NULL ,
    WARTOSC  VARCHAR(100)
);

```

Tymczasowa tabela do zaimportowania listy imion i nazwisk oraz losowych peseli.

```

CREATE TABLE DANE (
    IMIE_NAZ  VARCHAR(200) ,
    ADRES     VARCHAR(200) ,
    PESEL     VARCHAR(50) ,
    NAZWISKO  VARCHAR(100) ,
    IMIE      VARCHAR(100)
);

```

Tymczasowa tabela do procedury losowego uzupełniania informacji o rekrucie o kierunku jaki wybrał.

```
CREATE TABLE TOKNAUKI_ALIGEZA (
    TOKNAUKI_ID          INTEGER NOT NULL,
    KIERUNEK_MY          VARCHAR(50),
    FORMA_STUDIOW_MY     VARCHAR(50),
    STOPIEN_STUDIOW_MY   VARCHAR(50),
    KIERUNEK_FORMA_SKROT_MY VARCHAR(10),
    LICZBA_MIEJSC        SMALLINT,
    DATA_DECYZJI_OD      TIMESTAMP,
    DATA_DECYZJI_DO      TIMESTAMP,
    KOD_IKR               VARCHAR(3)
);
```

4.2.3. Generowanie testowych danych osobowych

Do wygenerowania kandydatów potrzebne jest imię, nazwisko oraz adres. Takie dane dostępne są w książkach telefonicznych. Posługując się jedną z nich stworzony został plik *CSV* o separatorze „;” zawierający po kolei imię z nazwiskiem, adres, pesel, nazwisko oraz imię. Pesel został dodany do każdej osoby jako losowy ciąg cyfr spełniający walidację peselu. Ze względu na fakt iż pesel został wygenerowany losowo, w wygenerowanych dokumentach nie będzie poprawnie przypisana płeć do imienia. Dlatego tylko do testów ustawione zostanie 5 pierwszych kandydatów jako płeć żeńska, a cała reszta męska.

Struktura pliku:

```
Abram Andrzej; Lwowska 116;88071640299;Abram;Andrzej
Abram Halina; Ludwika Zamenhofa 2;86111210691;Abram;Halina
...
```

Tak sformatowany plik *CSV*, łatwo zaimportować do bazy danych do tabeli *dane* ze względu na identyczną kolejność danych w kolumnach. Do importu wykorzystana została funkcja programu *IBExpert*, *import data*. Jedna linijka w pliku zostaje zaimportowana jako jeden rekord, w którym każde pole po kolei odpowiada wartościom między średnikami. Zaimportowanych w ten sposób zostało 10001 rekordów (osób) do tabeli *dane* do dalszych manipulacji, co całkowicie wyczerpuje ilość kandydatów potrzebnych do testów. Ze statystyk wynika, że na uczelni średnio na rekrutację przypada około trzystu kandydatów.

4.2.4. Generowanie kandydatów na studentów

Kolejnym krokiem jest uzupełnienie tabeli z tokami studiów. W testach dodanych zostało 8 przykładowych toków nauki.

```
1 Informatyka    niestacjonarne    pierwszego stopnia    INF-n
2 Mechatronika  niestacjonarne    pierwszego stopnia    MT-n
3 Mechatronika  stacjonarne       pierwszego stopnia    MT-s
...
```

Uzupełnienia wymaga także tabela z dodatkowymi informacjami *setup_aligeza* przykładowymi danymi:

```
dataWydaniaDecyzji    09.10.2015
miejsceWydaniaDecyzji Nowy Sącz
przewodniczącyIKR     mgr inż. Sławomir Jurkowski
rokAkademicki         2015/2016
czyUwzgleďnicDateWydaniaDecyzji N
...
```

Mając już to wszystko potrzebna jest procedura, która utworzy listę kandydatów z tych wszystkich danych.

```

create procedure GENERUJ
returns (
    TESTCHAR varchar(50),
    TEST integer)
as
declare variable IMIE varchar(100);
declare variable NAZ varchar(100);
declare variable IMIENAZ varchar(200);
declare variable ADRES varchar(200);
declare variable PESEL varchar(50);
declare variable LICZNIK integer;
declare variable STOPIEN varchar(50);
declare variable KIERUNEK varchar(50);
declare variable FORMA varchar(50);
declare variable SKROT varchar(10);
declare variable RANDINT integer;
declare variable PUNKTY integer;
declare variable CZY_PRZYJETY integer;
declare variable DATA_DEC varchar(100);
begin
    licznik = 1;
    for select * from dane into
        :imienaz,:adres,:pesel,:naz,:imie
    do
        begin
            randint = CAST(round(rand()*7+1) as INTEGER);
            punkty = CAST(round(rand()*500) as INTEGER);
            if(punkty > 250) then czy_przyjety = 1;
            if(punkty <= 250) then czy_przyjety = 2;

            select kierunek_my,forma_studiow_my,stopien_studiow_my,
                kierunek_forma_skrot_my
            FROM toknauki_aligeza where toknauki_id = :randint
            INTO :kierunek,:forma,:stopien,:skrot;

            select wartosc FROM setup_aligeza
            WHERE klucz='dataWydaniaDecyzji'
            INTO :data_dec;

            INSERT INTO kandydat_aligeza (stud_id,osoba_id,stud_nrteczki,nazwisko,imie,
                nazwiskoimiona,adr_ulica_miejscowosc_nr_domu,adr_kod_pocztowy_poczta,
                osoba_pesel,panpani, studia_nazwa,toknauki_nazwatoku,kierunek,
                kierunek_my,forma_studiow_my,stopien_studiow_my,
                kierunek_forma_skrot_my, stud_ilpunktow,stud_ilpunktowkrem,
                ile_punktow,czy_przyjety,data_decyzji,nr_decyzji,dataprzyjeciapodania)
            VALUES (:licznik,:licznik,cast(round(rand()*200+1) as integer),
                :naz,:imie,:imienaz,:adres, cast( 'Nowy Sacz 33-300' as varchar(100)),
                :pesel,cast( 'M' as char(1)), :forma,:kierunek ||
                ' N inz. 3.50 2015/2016 zimowy',:kierunek,:kierunek,:forma,
                :stopien,:skrot, :punkty,:punkty,:punkty,:czy_przyjety,
                cast(:data_dec as DATE),'328/2015','2015-08-14');

            licznik = :licznik + 1;
        end
    end
    test = :licznik;
    suspend;
end

```

Powyższa procedura z jednej osoby z tabeli `dane` tworzy jednego kandydata, losując mu tok nauki, ilość punktów oraz czy zostanie przyjęty lub nie. Dodawane są także pewne stałe wartości, podobne do tych w oryginalnej bazie danych, które nie wymagają uzmiennienia. Procedura ta, po jednorazowym wywołaniu, wygenerowała 10001 rekordów w tabeli `kandydat_aligeza`. Daje to wystarczającą ilość testowych kandydatów do przeprowadzenia testów. Baza danych z przeprowadzonych testów znajduje się w załączniku.

4.3. Dodanie zapytań SQL do szablonów

Stworzone szablony w poprzednim rozdziale nie zawierają zapytań, które odzwierciedlałyby wyselekcjonowanie danych z istniejącej struktury bazy. Zawierają tylko sztywne dane testujące środowiska LaTeX'owe. Aby szablony podczas procesu tworzenia dokumentów zostały uzupełnione poprawnymi danymi, trzeba je uzupełnić o odpowiednia zapytania SQL w odpowiedniej formie, tak aby parser zawarty w programie był w stanie je znaleźć i wykonać.

Potrzebnych jest 9 zapytań, za pomocą których wyciągnięte zostaną dane do szablonów. Poniżej opisane zostały każde z zapytań oraz dla każdego przykład danych, jakie zostaną wyselekcjonowane z bazy przez to zapytanie. Ta sekcja skupia się tylko i wyłącznie na uzyskaniu potrzebnych danych do środowisk LaTeX'a, a nie na tym, jak one zostaną wykorzystane. Dokładny opis, jak wygląda wykorzystanie takiego zapisu, znajduje się w rozdziale 2. Dodać jeszcze należy, że poniższe zapytania znajdują się pod koniec każdego szablonu, zaraz po zdefiniowaniu środowisk. Takie umiejscowienie tych zapytań sprawi, że dane zostaną uzupełnione zaraz pod tymi zapytaniami.

Szablon z ustawieniami - aaasetup.tex

Pierwsze zapytanie, które zostanie omówione, jest to zapytanie o podstawowe parametry, informacje na temat rekrutacji. Znajduje się ono w pliku *aaasetup.tex*. Plik posiada trzy litery "a" w nazwie, ponieważ program parsujący, otwiera pliki alfabetycznie, a zapytanie to, musi zostać wykonane jako pierwsze. Poniżej mamy przykład danych do zapisania:

```
\parametrRekrutacyjny{dataWydaniaDecyzji}{09.10.2015}
\parametrRekrutacyjny{miejsceWydaniaDecyzji}{Nowy Sącz}
\parametrRekrutacyjny{rokAkademicki}{2015/2016}
...
```

Aby uzyskać takie dane, trzeba będzie pobrać wszystkie rekordy z tabeli `setup_aligeza` (struktura tabeli znajduje się w poprzedniej sekcji) klucza oraz wartości. Zapytanie nie będzie więc zbyt skomplikowane:

```
SELECT klucz,wartosc FROM setup_aligeza
```

Po wywołaniu go, otrzymamy potrzebne nam dane. Jednak aby program parsujący był w stanie znaleźć takie zapytanie w szablonie, trzeba je obudować w odpowiednią konstrukcję, która będzie odpowiadać wyrażeniu regularnemu zapisanemu w parserze. Należy także wpisać nazwę środowiska w odpowiednie miejsce między znakami @@. Dodatkowo należy jeszcze postarać się, aby kompilator LaTeX'a zignorował ten zapis i go nie wyświetlał. Do tego celu zastosowana została komenda `iffalse`.

```
\iffalse@@parametrRekrutacyjny@@
SELECT klucz,wartosc FROM setup_aligeza
@END@\fi
```

Szablon protokołu przekazania - protokolprzekazania.tex

Następnie zapytanie zawarte w pliku *protokolprzekazania.tex*. Występuje tu nowy problem utworzenia środowiska na początku oraz zamknięcia na końcu. Pokazane jest to na przykładowych danych poniżej:

```
\protokolprzekazaniaA{1}
\protokolprzekazania{Informatyka ---
niestacjonarne STUDIA pierwszego stopnia}{1455}
\protokolprzekazania{Informatyka ---
stacjonarne STUDIA pierwszego stopnia}{729}
```



```
\protokolprzekazania{Mechatronika ---
niestacjonarne STUDIA pierwszego stopnia}{1447}
...
\endprotokolprzekazaniaA
```

Pomijając na razie otwarcie środowiska `protokolprzekazaniaA{1}` oraz zamknięcie `endprotokolprzekazaniaA`, w zapytaniu potrzebne jest wyświetlić każdy tok nauczania oraz zagregowaną liczbę kandydatów na tym toku. Do agregacji użyte zostanie polecenie `group` na polu `tok` by móc otrzymać liczbę kandydatów używając funkcji `count(*)`. Dodatkowo potrzeba także wybrać kandydatów, posiadających daną datę decyzji. Do tego posłuży podzapytanie, które pobierze datę decyzji z aktualnej rekrutacji i porówna ją z datą decyzji dla danego kandydata.

```
SELECT k.kierunek_my||' --- '||k.forma_studiow_my||
' STUDIA '||k.stopien_studiow_my AS tok, count(*) AS ile
FROM kandydat_aligeza k
WHERE k.data_decyzji=(SELECT wartosc FROM
setup_aligeza WHERE klucz='dataWydaniaDecyzji')
GROUP BY tok
```

Takie zapytanie wyświetli dane pomiędzy tymi pominiętymi dotychczas komendami. Rozwiązaniem wyświetlenia tych komend jest funkcja programu uzupełniającego szablonu, a dokładnie funkcja grupowania. Dokładny opis tej funkcji znajduje się w rozdziale 2. Do zapytania dodamy jako pierwsze pole wartość 1, a następnie użyta zostanie funkcja grupowania po 1 polu wewnątrz szablonu:

```
\iffalse @@protokolprzekazania@1@@
SELECT 1 AS n,k.kierunek_my||' --- '||
k.forma_studiow_my||' STUDIA '||
k.stopien_studiow_my AS tok, count(*) AS ile
FROM kandydat_aligeza k
WHERE k.data_decyzji=(SELECT wartosc FROM
setup_aligeza WHERE klucz='dataWydaniaDecyzji')
GROUP BY tok
@END@\\fi
```

Szablon z nadrukami na koperty- pocztex.tex

Dla szablonu `'pocztex.tex'` potrzebna jest prosta lista z adresami każdego kandydata z danej rekrutacji:

```
\iffalse@@pocztex@@
SELECT ka.nazwiskoimiona,
ka.adr_ulica_miejscowosc_nr_domu,
ka.adr_kod_pocztowy_poczta,
ka.stud_nrteczki||' '||ka.kierunek_forma_skrot_my||' '||ka.stud_id
FROM kandydat_aligeza ka
WHERE ka.data_decyzji=
(select wartosc from setup_aligeza
where klucz='dataWydaniaDecyzji')
ORDER BY ka.kierunek_forma_skrot_my, ka.nazwiskoimiona
@END@\\fi
```

Szablon z listami kandydatów do sekretariatu - listasekretariat.tex

W kolejnym szablonie *listasekretariat.tex* potrzebne jest utworzenie list kandydatów dla każdego toku nauki. Przez tok nauki rozumie się każdą kombinację kierunku, formy oraz stopnia studiów. W szablonie zostało to rozwiązane tak, że każda lista otwiera się poprzez wywołanie komendy `listasekretariatA` z trzema parametrami, którymi są właśnie kierunek, forma oraz stopień studiów. Na przykładowych danych wygląda to następująco:

```

\listarsekretariatA{drugiego stopnia}{Informatyka}{stacjonarne}
\listarsekretariat{ Ablewicz Monika}{39}
\listarsekretariat{ Abram Halina}{69}
...
\endlistarsekretariatA
\listarsekretariatA{drugiego stopnia}{Mechatronika}{stacjonarne}
\listarsekretariat{ Adamek Danuta}{141}
\listarsekretariat{ Adamek Urszula}{35}
\listarsekretariat{ Adamik Zbigniew}{95}
...
\endlistarsekretariatA
...

```

W zapytaniu więc potrzebne będzie wybrać wszystkich kandydatów z datą decyzji aktualnej rekrutacji, a następnie wyświetlić kierunek, formę, stopień studiów, imię, nazwisko oraz numer teczek. W zapytaniu także potrzebne będzie sortowanie po polach, które będą grupowane w programie uzupełniającym szablon. W zapytaniu SQL zastosowane zostanie polecenie `ORDER BY` na grupowanych polach. Ostatecznie w odpowiednim miejscu pomiędzy nazwą a zapytaniem wpisana zostanie liczba "3", oznaczająca polecenie aby dane grupowane były po 3 pierwszych polach:

```

\iffalse@@listarsekretariat@3@@
SELECT stopien_studiow_my,kierunek_my,forma_studiow_my,
        nazwiskoimiona,stud_nrteczki
FROM kandydat_aligeza
WHERE data_decyzji=
(select wartosc from setup_aligeza
 where klucz='dataWydaniaDecyzji ')
ORDER BY kierunek_forma_skrot_my, nazwiskoimiona
@END@\fi

```

Szablony z listami `listaprzyjetych.tex`, `listanieprzyjetych.tex`, `listawysylkowa.tex`, `listarankingowa.tex`

W szablonach znajdują się jeszcze 4 kolejne podobne listy: przyjętych, nieprzyjętych, wysyłkowa oraz rankingowa. Zasada utworzenia zapytań do tych list jest identyczna jak w liście do sekretariatu. Różnią się one jedynie pewnymi warunkami wewnątrz zapytań SQL czy też polami po których będą sortowane dane.

Lista przyjętych:

```

\iffalse@@listaprzyjetych@3@@
SELECT stopien_studiow_my,kierunek_my,forma_studiow_my,
        nazwiskoimiona
FROM kandydat_aligeza
WHERE czy_przyjety=1 and
        data_decyzji=
        (SELECT wartosc FROM setup_aligeza
         WHERE klucz='dataWydaniaDecyzji ')
ORDER BY kierunek_forma_skrot_my,
        nazwiskoimiona
@END@\fi

```

Lista nieprzyjętych:

```

\iffalse@@listaprzyjetych@3@@
SELECT stopien_studiow_my,kierunek_my,forma_studiow_my,
        nazwiskoimiona
FROM kandydat_aligeza
WHERE czy_przyjety=2 and
        data_decyzji=(SELECT wartosc FROM setup_aligeza
         WHERE klucz='dataWydaniaDecyzji ')
ORDER BY kierunek_forma_skrot_my,
        nazwiskoimiona
@END@\fi

```

Lista wysyłkowa:

```

\iffalse @@listawysylkowa@3@@
SELECT stopien_studiow_my,kierunek_my,forma_studiow_my,
        nazwiskoimiona, adr_ulica_miejscowosc_nr_domu||'; '||
        ADR_KOD_POCZTOWY_POCZTA
FROM kandydat_aligeza
WHERE data_decyzji=(select wartosc from setup_aligeza
where klucz='dataWydaniaDecyzji')
ORDER BY kierunek_forma_skrot_my, nazwiskoimiona
@END@\\fi

```

Lista rankingowa:

```

\iffalse@@listarankingowa@3@@
SELECT stopien_studiow_my,kierunek_my,forma_studiow_my,
        nazwiskoimiona,STUD_ILPUNKTOW
FROM kandydat_aligeza
WHERE data_decyzji=(select wartosc from setup_aligeza
where klucz='dataWydaniaDecyzji')
ORDER BY kierunek_forma_skrot_my, STUD_ILPUNKTOW desc
@END@\\fi

```

Szablon z decyzją odnośnie przyjęcia kandydata - decyzja.tex

W ostatnim szablonie wystąpił problem ilości parametrów jakie trzeba przekazać do poprawnego działania szablonu. W LaTeX'ie można stworzyć środowisko o maksymalnie 9 parametrach, natomiast w szablonie *decyzja.tex* dla każdego kandydata potrzeba 12 różnych informacji. Rozwiązaniem tego problemu także było grupowanie przez program uzupełniania raportów. Funkcja grupująca wycina 3 pierwsze pola i wstawia je do nowego środowiska. Dodatkowo w zapytaniu SQL wyświetlanie daty musi posiadać dodatkowe 0 przy datach typu 01.02.2015 gdzie właśnie liczby dni lub miesięcy są mniejsze od 10:

```

\iffalse@@decyzja@3@@
SELECT ka.stopien_studiow_my,ka.kierunek_my,ka.forma_studiow_my,
        ka.stud_ilpunktow,ka.nr_decyzji,ka.nazwiskoimiona,ka.adr_ulica_miejscowosc_nr_domu,
        ka.adr_kod_pocztowy_poczta,ka.stud_nrteczeni||' '||ka.kierunek_forma_skrot_my||
        ' '||ka.stud_id,czy_przyjety,extract(day from ka.dataprzyjeciapodania)||'. '||
        substring(100+extract(month from ka.dataprzyjeciapodania) from 2 for 2)||'. '||
        extract(year from ka.dataprzyjeciapodania), panpani
FROM kandydat_aligeza ka
WHERE ka.data_decyzji=(select wartosc from setup_aligeza
where klucz='dataWydaniaDecyzji')
ORDER BY ka.kierunek_forma_skrot_my, ka.nazwiskoimiona
@END@\\fi

```

4.4. Konfiguracja programu

W głównym katalogu znajduje się plik konfiguracyjny programu o nazwie *dblatexraportconfig.bat*. Plik ten jest jednocześnie plikiem wsadowym oraz zawiera konfigurację programu *DBRaportlatex.jar*. Część kodu batch uruchamia program *DBRaportlatex* razem z odpowiednimi parametrami do uruchomienia *embedded firebird*:

```

@echo off
java -Djava.library.path=.\firebird -jar dbraportlatex.jar
pause
exit

```

Następnie od liniiki zawierającej `#dbLatexRaportConfig` zaczynają się zmienne konfiguracyjne:

— Ścieżka do szablonów LaTeX

```
templatepath=template/
```

- Ścieżka do uzupełnionych szablonów LaTeX oraz skompilowanego pliku PDF

```
output=output/
```

- Kodowanie szablonów LaTeX

```
encodingtex=UTF-8
```

- Konfiguracja połączenia z bazą danych

```
dbengine=firebirdsql
hostname=embedded
dbpath=rekrutacja.fdb
user=SYSDBA
password=
dbencoding=WIN1250
```

- Ścieżka do kompilatora LaTeX

```
pdflatexpath=texlive\2010min\bin\win32\pdflatex.exe
```

- Lista plików do kompilacji

```
pdfcompilemainfile=main.tex,main.tex
```

4.5. Przebieg testu

W bazie danych znajduje się 10001 kandydatów. Należy spodziewać się tyle samo wygenerowanych na listach. Program został uruchomiony z pliku wsadowego *dblatexraportconfig.bat*. Poniżej znajduje się wydruk z konsoli po uruchomieniu programu z krótkimi opisami poszczególnych procesów:

1. Ładowanie pliku konfiguracyjnego przez program:

```
Config loaded: dblatexraportconfig.bat
pattern=
templatepath=template/
output=output/
encodingtex=UTF-8
dbengine=firebirdsql
hostname=embedded
dbpath=rekrutacja.fdb
user=SYSDBA
password=*****
dbencoding=WIN1250
pdflatexpath=texlive\2010min\bin\win32\pdflatex.exe
pdfcompilemainfile=main.tex,main.tex
```

2. Połączenie z bazą danych:

```
Connection to database: OK
```

3. Ładowanie szablonów do pamięci:

```
Loaded file: template\aaasetup.tex
Loaded file: template\decyzja.tex
Loaded file: template\listanieprzyjetych.tex
Loaded file: template\listaprzyjetych.tex
Loaded file: template\listarankingowa.tex
Loaded file: template\listarsekretariat.tex
Loaded file: template\listawysylkowa.tex
Loaded file: template\main.tex
Loaded file: template\pocztex.tex
Loaded file: template\protokolprzekazania.tex
```

4. Wywoływanie zapytań SQL oraz uzupełnianie szablonów:

```

aaasetup.tex - processing SQL statements
no returns SQL1
9 records SQL2

decyzja.tex - processing SQL statements
10001 records SQL1

listanieprzyjetych.tex - processing SQL statements
5051 records SQL1

listaprzyjetych.tex - processing SQL statements
4950 records SQL1

listarankingowa.tex - processing SQL statements
10001 records SQL1

listarsekretariat.tex - processing SQL statements
10001 records SQL1

listawysylkowa.tex - processing SQL statements
10001 records SQL1

main.tex - processing SQL statements

pocztex.tex - processing SQL statements
10001 records SQL1

protokolprzekazania.tex - processing SQL statements
8 records SQL1

```

5. Zapisywanie uzupełnionych szablonów do katalogu wynikowego:

```

Saved to file: output/aaasetup.tex
Saved to file: output/decyzja.tex
Saved to file: output/listanieprzyjetych.tex
Saved to file: output/listaprzyjetych.tex
Saved to file: output/listarankingowa.tex
Saved to file: output/listarsekretariat.tex
Saved to file: output/listawysylkowa.tex
Saved to file: output/main.tex
Saved to file: output/pocztex.tex
Saved to file: output/protokolprzekazania.tex

```

6. Wywoływanie kompilatora LaTeX dla głównego pliku *main.tex*, co spowoduje skompilowanie wszystkich szablonów:

```

Executing shell command:
cmd /c start texlive\2010min\bin\win32\pdflatex.exe
--output-directory=output/ output/main.tex
Executing shell command:
cmd /c start texlive\2010min\bin\win32\pdflatex.exe
--output-directory=output/ output/main.tex

```

WORK DONE!!!

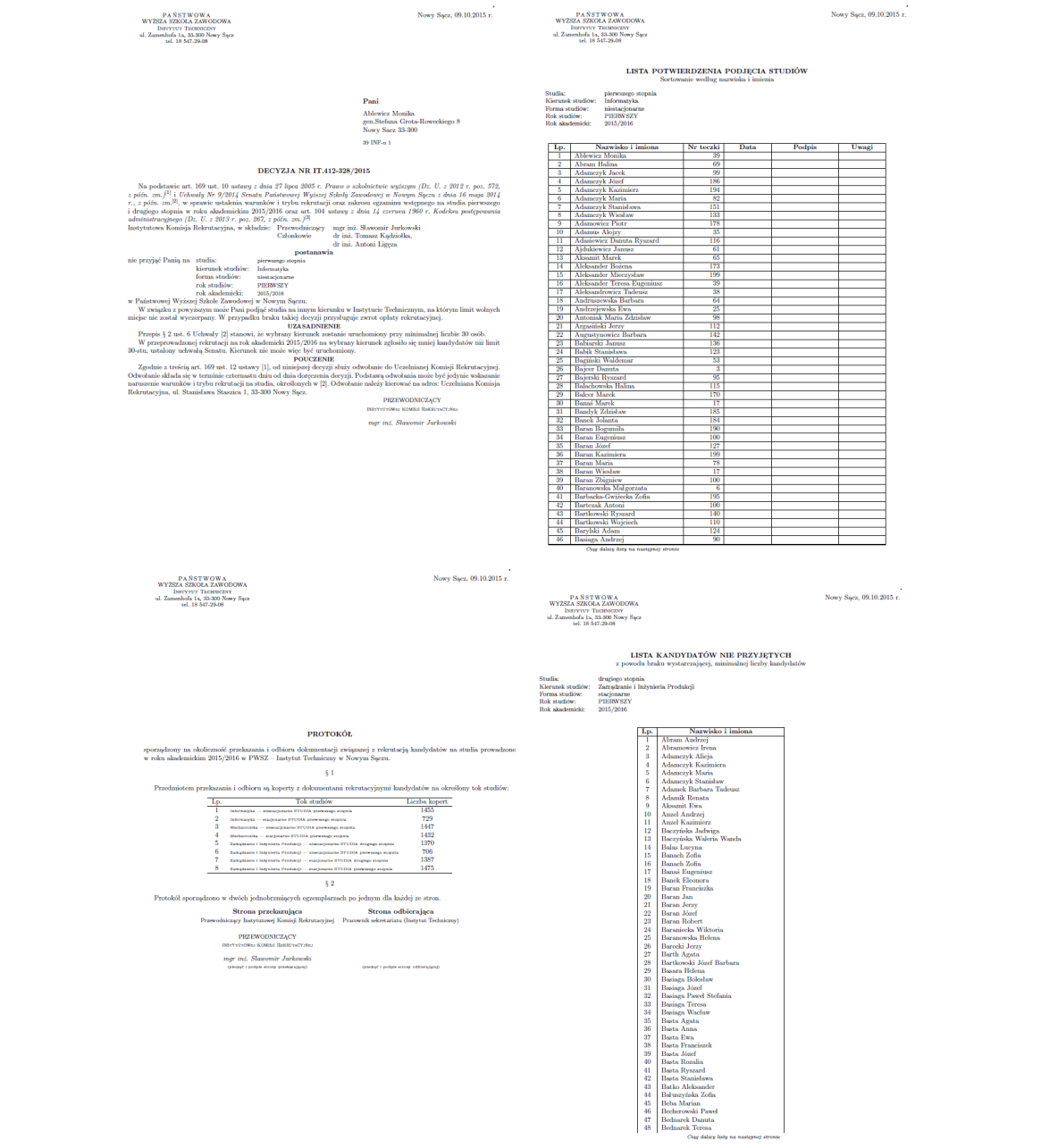
Directory pdf results output: output/

Program wykonał się bez żadnych błędów i wykonał swoje zadanie. Uzupełnienie szablonów trwało poniżej 1 sekundy, natomiast podwójna kompilacja wszystkich szablonów około jednej minuty, co spełnia założenia projektu.

4.6. Wyniki testu

Wszystkie szablony zostały uzupełnione poprawnie danymi z bazy danych oraz kompilacja systemu LaTeX przebiegła bezproblemowo. Na rysunku 4.1 przedstawione zostały wybrane strony z wygenerowanych dokumentów. W pliku wynikowym PDF ze

wszystkimi dokumentami gotowymi do druku wszystko jest zgodnie z oczekiwaniami. Wygenerowany plik PDF z testów dołączony jest w załączniku.

Rysunek 4.1. Przykładowe strony wygenerowanych dokumentów z testu

4.7. Wnioski

Po udanym przeprowadzeniu testu można stwierdzić, że tak przygotowana paczka systemu raportów zawierająca wszystkie rzeczy do przeprowadzenia rekrutacji, spełnia w pełnym zakresie wymagania postawione w założeniach pracy. Cały katalog roboczy systemu po spakowaniu zajmuje około 50 megabajtów i po rozpakowaniu około 100 megabajtów co oznacza, że przy dzisiejszych nośnikach danych nie będzie problemu z przeniesieniem systemu. Dodatkowo paczka zaraz po rozpakowaniu na systemie Windows

jest gotowa do pracy i wymaga jedynie zainstalowanego środowiska uruchomieniowego JAVA 1.8. Cały system tworzenia raportów znajduje się w załączniku 3.

5. Instrukcja obsługi

DBRaportLatex jest programem napisanym w JAVA’ie służącym do tworzenia raportów w środowisku latex z informacji przechowywanych w bazie danych. Program ten został przygotowany specjalnie w celu obsługi tworzenia dokumentów potrzebnych do rekrutacji na uczelni PWSZ Nowy Sącz. Program oparty jest głównie o wcześniej przygotowane szablony w środowisku latex, które w czasie tworzenia raportów są uzupełniane informacjami pobranymi przez program z bazy danych. Środowisko kompilacji szablonów zostało także przygotowane razem z programem. Kompilacja szablonów jest uruchamiana zaraz po uzupełnieniu szablonów i wynikiem jej jest plik pdf gotowy do wydruku.

5.1. Wymagania systemowe

Program do uruchomienia wymaga systemu operacyjnego z zainstalowanym pakietem *Java SE Runtime Environment 8*.

5.2. Przygotowanie pliku konfiguracyjnego

Plik konfiguracyjny powinien mieć nazwę `dblatexraportconfig.bat`. Plik konfiguracyjny jest jednocześnie plikiem wsadowym który uruchamia program. Polecenia wsadowe rozpoczynają plik i kończą się przy fladze `#dbLatexRaportConfig`. Przykładowy początek pliku konfiguracyjnego:

```
@echo off
java dblatexraport.jar
exit
#dbLatexRaportConfig
```

Po fladze `#dbLatexRaportConfig` wprowadzane są zmienne. Wprowadza się za pomocą nazwy zmiennej oraz jej wartości po znaku `"=`". Linie zaczynające się od `#` zostaną zignorowane przez parser i mogą służyć jako komentarze. Na przykład:

```
#Ścieżka do katalogu z szablonami
templatepath=template/

#Ścieżka do katalogu wynikowego: szablonami uzupełnionymi
# o dane z bazy danych oraz plików pdf
output=output/
```

Poniżej opisane są wszystkie zmienne:

- **templatepath** - ścieżka do szablonów.
- **output** - ścieżka do zapisu wyników pracy programu
- **encodingtex** - kodowanie zapisu szablonów tex
- **pattern** - opcjonalnie, wyrażenie regularne przechwytyjące polecenia w szablonach.

- **dbengine** - nazwa sterowników do obsługi danego silnika bazy danych (obsługiwane firebirdsql, mysql, sqlite)
- **hostname** - IP lub nazwa hosta serwera bazy danych (//192.168.1.2 lub //Komputer-PC) lub dla lokalnego pliku firebird'a **embedded**.
- **port** - port serwera bazy danych
- **dbpath** - ścieżka do bazy danych w przypadku firebirda lub nazwa bazy danych w przypadku MySQL
- **user** - nazwa użytkownika
- **password** - hasło
- **dbencoding** - kodowanie znaków w bazie danych (np. dbencoding=WIN1250 . Jeśli puste, nastąpi automatyczne wykrycie kodowania)
- **pdflatexpath** - ścieżka do kompilatora latex
- **pdfcompilemainfile** - zmienna określająca jakie pliki kompilować za pomocą kompilatora latex. Można tutaj użyć wartości **ALL** (wszystkie), **ONLYBEGDOC** (skompilowane zostaną dokumenty tylko z begindoc), **NONE** (żadne) lub wymienić nazwy plików po przecinku (**main.tex,setup.tex ...**)

5.3. Polecenia w szablonach

Informacje zawarte w poleceniach do programu mają na celu wyselekcjonowanie danych z bazy danych i uzupełnienie szablonu zaraz po poleceniu o te pobrane dane. Proste polecenie zawiera w sobie:

- nazwę generowanego wywołania środowiska
- zapytanie SQL

Specjalnie dla tego programu został opracowany zapis polecenia tak aby kompilator dokumentów LaTeX ignorował to polecenie ale program mógł go przechwycić (w zapytaniu jest możliwość łamania linii):

```
\iffalse
@@Nazwa środowiska@@Zapytanie
SQL
do bazy danych@@END@
\fi
```

Wynikiem takiego polecenia będzie następująca struktura dla każdego rekordu pobranego przez zapytanie SQL:

```
\nazwasrodowiska{pole1}{pole2}{pole3}...
```

Ograniczenie parametrów przyjmowanych przez środowisko niestety powoduje iż w zapytaniu może być maksymalnie 9 zwracanych wartości.

5.3.1. Polecenie puste

Polecenie puste jest jedynie wywoływane na bazie danych i nie zwraca ono żadnych danych. Nawet jeżeli umieścimy w nim jakąś selekcję zwracającą dane to i tak nie zostaną one wpisane do szablonu. Polecenia tego można użyć do uaktualnienia np. daty w której przeprowadzamy generowanie dokumentów.

Zapis polecenia pustego:

```
\iffalse
@@@UPDATE .....@END@
\fi
```

5.3.2. Grupowanie

W programie istnieje także możliwość grupowania po polach, które zwraca zapytanie. Zapis grupowania jest niezależny od zapisu grupowania, natomiast działanie wymaga pewnego dodatku do zapytania jakim jest dodanie sortowania po tych polach (w SQL polecenie ORDER BY).

Zapis grupowania:

```
\iffalse
@@Nazwa środowiska@Grupowanie@@Selekcja danych@end
\fi
```

W miejscu **Grupowanie** należy wpisać liczby oddzielone przecinkami, gdzie każda liczba będzie oznaczać grupę i ilość pobranych pól do tej grupy w zależności od wpisanej liczby. Poniżej przykład zapisu grupowania:

```
\iffalse
@@lista@1,2@@SELECT pole1, pole2, pole3, pole4@end
\fi
```

Grupowanie działa według zasad:

- Z pobranych rekordów z bazy danych od lewej strony zabierane są te pola, które są grupowane i wytwarzane są z nich grupy ze wszystkich ich możliwych kombinacji ich wartości.
- Ostatecznie wywołania środowisk będą miały tylko te wartości pól które nie były grupowane.
- Każda grupa będzie otwarta i zamknięta poprzez dodanie do nazwy środowiska end na początku.
- Grupy nie przeplatają się.
- Wszystkie rekordy objęte są wszystkimi grupami.
- Nazwa grupy tworzona jest poprzez dodanie na końcu nazwy środowiska dużej litery łańciskowego alfabetu, w zależności która jest to grupa (Grupa pierwsza A, druga B ...).
- Ograniczenie ilości grup to 26.
- Dla grupowanych pól wymagane jest dodanie sortowania (w SQL ORDER BY).

Struktura przykładowego grupowania:

```
\listaA{pole1}{pole2}
\listaB{pole3}
\lista{pole4}
\lista{pole4}
...
\endlistaB
\listaB{pole3}
\lista{pole4}
\lista{pole4}
...
\endlistaB
\endlistaA
...
```

5.4. Przygotowanie prostego szablonu

Uwaga: Do tworzenia szablonów wymagana jest minimalna znajomość pracy w środowisku LaTeX, dlatego też przedstawiony zostanie proces tworzenia prostego szablonu bez wyjaśniania znaczenia i działania poszczególnych komend.

Program generuje z otrzymanych danych, wywołania komend w Latex'ie. Dlatego też, aby wykorzystać te dane należy stworzyć nową komendę lub środowisko, które przetworzy dane parametry.

Na przykład polecenie przyjmujące dwa argumenty, wyświetlające jeden wiersz w tablicy, dodatkowo posiadające licznik i wyświetlające licznik w pierwszej kolumnie a następnie oba argumenty w dwóch kolejnych kolumnach:

```
\newcommand{\wiersz}[2]{\stepcounter{lp}\thelp&\tiny #1}&#2\\}
```

Przykładowe dane wywołujące to polecenie będą wyglądać następująco:

```
\lista{Przykładowy tekst}{Przykładowy tekst w kolumnie 3}  
\lista{Przykładowy tekst pojawi się w 2 wierszu}{Przykładowy tekst w kolumnie 3 wiersz 2}
```

Posiadając skonfigurowane polecenie należy utworzyć prosty szablon rozpoczynający tablicę:

```
\begin{center}  
\textbf{Przykładowa lista:}  
\end{center}
```

Poniżej powinna być tabela z wartościami numerowana od 1:

```
\begin{center}  
\begin{tabular}{c} \hline  
Lp.&\multicolumn{1}{c}{Nagłówek 2 kolumny}&Nagłówek 3 kolumny\\ \hline
```

Następnie w tym miejscu należy umieścić polecenie uzupełniające dane. Jak napisać takie polecenie opisane jest w poprzedniej sekcji. Teraz użyte zostanie proste polecenie pobierające 2 pola z bazy danych, zapisujące pod nazwą wywołania komendy lista:

```
\iffalse @@lista@@  
SELECT pole1, pole2  
FROM tabela  
@END@\fi
```

Polecenie to podczas kompilacji dokumentu zostanie zignorowane, wywołane zostaną tylko komendy które ów polecenie zwróciło podczas uzupełniania szablonów przez program.

Ostatecznie należy zamknąć tabelę:

```
\hline\end{tabular}\end{center}
```

W ten sposób otrzymany został prosty szablon tablicy uzupełnianej poprzez zapytanie do bazy danych i uzupełniane rekordami posiadającymi 2 pola z danej tabeli. Wynik uruchomienia programu i przeprowadzenia uzupełnienia szablonu wygląda następująco:

```
\newcommand{\lista}[2]{\stepcounter{lp}\thelp&\tiny #1}&#2\\}
```

```
\begin{center}  
\textbf{Przykładowa lista:}  
\end{center}
```

Poniżej powinna być tabela z wartościami numerowana od 1:

```
\begin{center}  
\begin{tabular}{c} \hline  
Lp.&\multicolumn{1}{c}{Nagłówek 2 kolumny}&Nagłówek 3 kolumny\\ \hline  
\iffalse @@lista@@  
SELECT pole1, pole2  
FROM tabela  
@END@\fi  
\lista{testtest}{123}  
\lista{tekest teskt}{5555}  
\lista{przykładowy tekst}{1111}
```

`\hline\end{tabular}\end{center}`

Natomiast wynik kompilacji powyższego szablonu przedstawiony został na rysunku poniżej.

Przykładowa lista:

Poniżej powinna być tabela z wartościami numerowana od 1:

Lp.	Nagłówek 2 kolumny	Nagłówek 3 kolumny
1	testtest	123
2	tekst tekst	5555
3	przykładowy tekst	1111

Rysunek 5.1. Wynik kompilacji przykładowego szablonu przedstawiającego tabelę

5.5. Uruchomienie programu

Program można uruchomić za pomocą polecenia, które jednak najlepiej jest umieścić w pliku konfiguracyjnym (dblatexraport.bat):

```
java -jar dblatexraport.jar
```

5.5.1. Uruchomienie programu dla wersji embedded Firebird

Wersja embedded dla silnika Firebird wymaga dodatkowego polecenia przy starcie programu:

```
java -Djava.library.path=.\firebird -jar dblatexraport.jar
```

gdzie jako parametr `Djava.library.path` podajemy ścieżkę do rozpakowanej paczki zawierającej wszelkie potrzebne biblioteki pobranej ze strony <http://www.firebirdsql.org/> dla wersji embedded.

6. Podsumowanie

Opracowany w pracy system generowania raportów usprawni i przyspieszy wszelkie procesy, w których możliwa jest automatyzacja tworzenia dokumentów. Rozpoczęcie tworzenia systemu było głównie z myślą o obsłudze rekrutacji na uczelni PWSZ Nowy Sącz na wydziale Technicznym, jednak w czasie realizacji projektu koncepcja ta została zastąpiona pełnym uogólnieniem możliwości do których może on służyć. Dzięki temu stworzony system można wykorzystać, w każdym przypadku generowania dokumentów, w którym możliwe jest utworzenie szablonu w środowisku LaTeX.

Projekt wcześniej przeszedł pozytywnie testy na wygenerowanych danych, które w wyczerpujący sposób sprawdziły funkcjonalność programu, co dało pełną gwarancję niezawodności przy zastosowaniu go przy tworzeniu dokumentów podczas rekrutacji na uczelni.

Dzięki opracowanym szablonom dokumentów rekrutacyjnych, opracowany system został wykorzystany i sprawdzony w procesie rekrutacji kandydatów w PWSZ Nowy Sącz na wydziale Technicznym, w dwóch rekrutacjach zimowej i letniej 2015 roku. Potwierdził swoją przydatność i szybkość przeprowadzenia i opracowania wyników rekrutacyjnych.

Dzięki programowi DBLatexRaport stworzonemu na potrzeby pracy jest możliwe:

- pełna automatyzacja procesu tworzenia dokumentów oraz raportów przy pomocy wcześniej stworzonych szablonów;
- usprawnienie pracy przy sporządzaniu raportów;
- znaczny wzrost prędkości przebiegu całego procesu;
- eliminacja błędów człowieka, które mogły powstać przy ręcznym tworzeniu raportów;
- ze względu na kompatybilność z wieloma silnikami bazodanowymi, uruchomienie programu z różnych źródeł danych (jeśli źródło danych posiada bibliotekę JDBC);
- ze względu na fakt iż program jest napisany w języku JAVA 1.8, uruchomienie go na wielu systemach operacyjnych, które mają możliwość zainstalowania pakietu JAVA;

Do programu dołączona jest krótka instrukcja obsługi, dzięki której każdy będzie w stanie skonfigurować i uruchomić program. Jedynym wymaganiem sprawnego użytkowania programu jest umiejętność pisania dokumentów w systemie LaTeX, wymagana do przygotowania szablonów raportów.

Biorąc pod uwagę powyższe stwierdzenia, można uznać, że osiągnięto postawiony w pracy, uzyskując ponadto uniwersalny system do generowania raportów w różnych dziedzinach.

Bibliografia

- [1] Herbert Schildt: *Java. Kompendium programisty. Wydanie VIII* Helion 2005
- [2] Kurs języka JAVA <http://javastart.pl/static/category/podstawy-jezyka/> [dostęp: 07.11.2015]
- [3] Marcin Lis: *Java. Leksykon kieszonkowy*, Helion 2005
- [4] Dokumentacja NetBeans: <https://netbeans.org/kb/>, [dostęp: 07.11.2015]
- [5] Dokumentacja Jaybird: <http://www.firebirdsql.org/en/drivers-documentation/> [dostęp: 05.12.2015]
- [6] Forum poświęcone systemowi LaTeX: <http://www.latex-community.org/forum/> [dostęp: 12.12.2015]
- [7] Dokumentacja silnika bazodanowego Firebird:
<http://www.firebirdsql.org/en/documentation/> [dostęp: 28.11.2015]
- [8] Poradnik korzystania z JDBC(TM) Database Access:
<http://www.tutorialspoint.com/jdbc/> [dostęp: 16.11.2015]
- [9] Wyrażenia regularne w języku JAVA:
<http://edu.pjwstk.edu.pl/wyklady/mpr/scb/W2/W2.htm> [dostęp: 23.11.2015]
- [10] Akcesory w programowaniu
<http://blog.zabiello.com/2006/02/07/akcesory-w-javie-pythonie-ruby-i-php5> [dostęp: 27.11.2015]

Spis rysunków

2.1	Przykład rozwiązania wstawiania wartości w szablonie	9
2.2	Przykład rozwiązania problemu wyświetlania listy	10
2.3	Przykład rozwiązania problemu grupowania	12
3.1	Graf przedstawiający wzorzec przechwytyjący informacje o selekcji w szablonach	25
4.1	Przykładowe strony wygenerowanych dokumentów z testu	46
5.1	Wynik kompilacji przykładowego szablonu przedstawiającego tabelę	52

Załączniki

Wszystkie załączniki umieszczono na dołączonej do pracy płycie DVD. Symbol „ Ξ ” jest początkiem drzewa katalogów, umieszczonego na płycie DVD. Ścieżki zostały oznaczone przy pomocy znaku slash(/).

1. Tekst pracy

Tytułowy załącznik umieszczono w pliku: Ξ /20747.pdf

2. Kod programu w postaci projektu programu NetBeans

Katalog Ξ /DBLatexRaport/ zawiera kod programu DBLatexRaport, w formacie projektu JAVA w NetBeans.

Dodatkowo w katalogu Ξ /DBLatexRaport/dist/javadoc znajduje wygenerowana dokumentacja kodu w języku angielskim.

3. Środowisko stworzone do testów projektu

Folder Ξ /RekrutacjaTest/ zawiera wszystkie szablony, bazę danych potrzebną do przeprowadzenia testów oraz skonfigurowany program DBRaportLatex gotowy do uruchomienia. Dodatkowo znajdują się wygenerowane dokumenty podczas testów.